

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttár soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Korteskedés.

A korteskedés alkotmányos jog, amiből azonban nem következik, hogy alkotmányos országban minden eszközzel szabad korteskedni. A múlt megmutatta, hogy a politikai téren hová vezet a minden eszközzel való korteskedés. Ennek a vége természetesen nem lehet más, mint korrupció fenékig, vagy herbertizmus és nepotizmus a legszélső határig.

A korteskedésnek vannak megengedett és meg nem engedett eszközei; sőt a megengedett eszközöket is lehet osztályozni aszerint, amint azok a közélet terén működő férfiakhoz, legyenek azok politikusok vagy köztisztviselők, méltók és illendők, avagy méltatlanok és lealacsonyítók.

A közélet tisztasága érdekében nemcsak a tiltott, hanem a méltatlan és illetlen eszközöket is ki kell küszöbölni, félre kell lökni és le kell törni, mert ahol az érvényesülés eszköze nem az egyéni kiválóság, a tehetség és a munka, hanem a korteskedés, a demagógia, a kilincselés, ott vége a tekintélynek, az egymás megbecsülésének és a békességnek.

A korteskedés azonban nem csak a politikai érvényesülés eszköze, hanem jelentős mozzanata ez a vármegyei és községi életnek is.

Nem rég közöltünk egy cikket, amely a községi választásoknál elharapózott kortesfogásokat tette szóvá. Különösen a jegyző választásokról esett szó. A cikkíró őszintén és nyíltan feltárta, hogy milyen eszközökkel folyik a közbizalom megnyerésére irányuló munka kint a községekben, amikor jegyzőválasztások folynak. És a végén azt kérdezte, vajon a korteskedés, a házalás, a be nem váltható ígéretek nem rendítik meg már eleve azt a bizalmat, amelyet a nép hivatott vezetőjének, a közjó érdekében meg kell oltalmaznia?

A múlt héten lezajlott közgyűlés alkalmával pedig Koller István felszólalt a

törvényhatósági bizottság plenuma előtt a korteskedés ellen, mert az a tisztviselők tekintélyének rovására esik. A korteskedés jogát — ugymond — a pályázók hagyják meg, a törvényhatósági bizottság tagjainak s arra kérte az alispánt, hogy a korteskedésnek tulkapásait akadályozza meg.

A felszólalást nagy éljen riadal követte s mindenki érezte, hogy egy erélyes hangra már régen szükség lett volna. Mert — ha őszinték akarunk lenni — az önjelöltkedés, az erőszakosságig vitt korteskedés a köztisztviselői tekintélyt ha még le nem járatta is, de erősen kikezdte. Hogy azonban a felszólalásnak a gyakorlatban lesz e eredménye, ez erősen kétséges. És pedig azért, mert nagyon nehéz megállapítani azt, hogy a korteskedés mikor lépi át azt a határt, amelyen túl már a tisztviselőkhöz méltatlanná válik; adott esetekben alig lehet meghatározni, hogy a pályázók céljuk elérésére milyen eszközöket, utakat és módokat vehetnek igénybe anélkül, hogy ezzel a tekintélyt veszélyeztetnék és végül különösen azért, mert a közönség onnét várja az orvoslást, ahol a korteskedés ellen épen a legkevesebbet tehetnek: tudniillik a tisztviselőktől.

Koller István felszólalása feltétlenül helyes és elismerésre méltó az a bátorság, amellyel ehhez a kényes kérdéshez a nyilvánosság előtt, egy izgalmas választás közepette hozzászólt. Csak hogy az interpelláció rossz helyre volt adressálva, amikor az alispánt kérte, hogy a tekintélyromboló korteskedést akadályozza meg. Nézetünk szerint első sorban a törvényhatósági bizottság tagjait kellett volna felszólítani, hogy a korteskedésnek tápot ne adjanak, a kilincselésnek fel ne üljenek, másrészt ne kényszerítsék a pályázókat arra, hogy szavazatok után futkossanak.

Mert a korteskedés — habár a tulszokat menteni semmiképen sincs szándékunkban — csak félig a tisztviselők hibája.

Legalább is másik felében a kényszerhelyzet következménye. A legtöbb törvényhatósági bizottsági tag ugyszólván megköveteli, hogy a pályázó a támogatását kérje, vagy leglább is bemutassa magát, avagy valaki szóljon az érdekében. A szavazatok indoka — leszámítva a családi összeköttetést — legtöbbször »ez már előbb szólt«, »a sógorom vagy jó barátom megkért«, »a jelölt szép kérő levelet irt«, stb. Azzal a kérdéssel, hogy ki a méltóbb, ki a régibb tisztviselő, kinek van több jogcime egyéni értékénél fogva az előlépésre, a törvényhatósági bizottság tagjainak legnagyobb része nem foglalkozik.

Ez a helyzet. A pályázó tisztviselő tehát csak számol a helyzettel, amikor kortesutra indul és sorompóba állítja öccsét, bátyját, sógorát és egész atyafiságát.

A korteskedő tisztviselők rovására lehet azonban irni azt, amikor méltatlan eszközökkel igyekeznek egymás rovására boldogulni. Ha valaki az összeköttetései révén erőszakolja ki a pozícióját, ám tegye. Ez már a vármegyének olyan ősi vonása, hogy ugyszólván hozzátartozik a lényegéhez és hiábavaló volna ellene rugdalózni, mert ugysem használna semmit. Ez az ősi vonás, amelyet némely rossz nyelvek nepotizmusnak neveznek, egyik ember szemében a vármegye hibája, a másikban erénye. Mindig attól függ, ki mennyi hasznát látja; ki és kivel szemben tesz olyan atyafiságos szivességet, hogy segít valakit megfosztani a megszolgált érvényesüléstől, egy kis előmeneteltől, aminek pénzben kifejezhető ellenértéke van, vagy néha napján még a kenyértől is. Mert hát: si duo faciunt idem, non est idem. És emberek vagyunk, akik közül egyik lelkiismeretesebb, mint a másik; egyik komolyabban fogja fel a közszereléssel járó kötelességeket, mint a másik; de majdnem valamennyien ugygondolkodunk, hogy az ing közelebb van hozzánk mint a szü.

Az tehát, hogy ki mennyiben érvénye-

Miért

használják a hölgyek előszeretettel a zsirtalan **Ibolya Krémet?** Mert teljesen ártalmatlan s kiváló hatása. Eltávolítja a szeplőt, pattanást és már rövid ideig tartó használat után üdévé, finommá teszi a bőrt.

Kapható: **Kocsuba Emil** gyógyszerésztárában Zalaegerszegen.

siti és kamatoztatja az összeköttetéseit a közéletben, tisztán lelkiismeretbeli kérdés.

Arról sem szólunk, ha valakinek hozzáfér az izléséhez az öndicséret és érdemeinek hánytorgatásával korteskedik.

Fájdalom azonban ez még mind nem elég kortesesszék, hanem az összeköttetések felhasználása, az érdemekre való hivatkozás mellett az ellenfél befekettítése sem épen megvetendő fegyver.

Örvendetesen konstatálhattuk, hogy ez igazán méltatlan eljárás kiment a divatból. És hogy fel ne éledjen, erről már igenis tehetnek a tisztviselők. A korteskedés megakadályozása, vagy legalább is korlátozása azonban a vármegye vezető férfiainak a dolga. És kötelessége is. Mert a vármegye tekintélyével sem fér össze az, hogy elhunyt tisztviselői ravatalánál elkezdődjék a tülekedés. Nem helyezi előnyös világításba a vezérférfiakat az, hogy a kortesfogásokkal szemben képtelenek a hosszú szolgálatot, a munkát jutalmazni és a képességet érvényre juttatni.

Mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy Zalavármegye tisztviselői a legnagyobb készséggel és örömmel bizzák a korteskedést a törvényhatósági bizottság tagjaira. De ehhez első sorban az volna szükséges, hogy a vezérférfiak a korteskedés jogát gyakorolni akarják is, még pedig emberi lehetőségig önzetlenül és elfogulatlanul. Ne hagyják magára a tisztikart s ne kergessék bele a korteskedésbe azzal, hogy megvárják az önjelölést és az akció megindítását.

Ennek a módja — más vármegyék példája után indulva — adva van. Tessék szervezni a törvényhatósági bizottság tagjait s jelölő értekezleteket tartani, az értekezletek határozatait alkotmányos eszközökkel érvényesíteni. Ez lehet az egyetlen helyes, alkotmányos és célhoz vezető eszköze a választási küzdelmek purifikálásának.

Azokban a vármegyékben, ahol a jelölő értekezletek ugyszólván eleve eldöntik a választás sorsát, vagy legalább irányítják a közvéleményt, a választási küzdelmek sohasem élesedhetnek odáig, hogy üszköt dobnának a tisztikár kebelébe, egyéneket aláznának meg és szembeszökő méltatlanságokra vezetnének.

A tisztviselő alig mehet tovább, mint beadja a pályázati kérvényét, tudomására hozza a törvényhatósági bizottság tagjainak, hogy pályázott és támogatást kér. A szavazatok becsületszóra való elkötelezése, aláírások gyűjtése, levélbeli ígéretek szinte önmaguktól elmaradnak.

Sőt nagyon sokszor már a pályázatot is irányítja a jelölés, ami a legideálisabb állapot. Helyes felfogás szerint önjelölt senki sem lehet. A vármegye közönségének, vagy a választók egy részének kellene megmondani, különösen a vezető állásoknál: kit tart méltónak a bizalmára. Mert vannak még önértet tultengésben szenvedő

emberek, akik nem tudják elviselni a stréberkedés vádját és egyenes felhívás nélkül talán nem is pályáznának.

A szomszédos vármegyékben a jelölő értekezletek általános szokásban vannak, miért ne lehetne azokat nálunk is szokásba hozni?

A tisztviselők csak annyit tehetnének, hogy közös akarattal elhatározzák, miszerint a házalást a jövőben nem tekintik méltó eszköznek arra, hogy szavazatokat szerezzenek s minden esetben bevárják a jelölő értekezletek határozatait.

Természetesen a legelső dolog volna megfelelő szervezet létesítése, hogy az értekezletek népesek legyenek s minden érdek szóhoz jusson; másodsorban pedig ki kellene küszöbölni azt a szokást, hogy az értekezletek határozathozatal nélkül oszoljanak szét, rábizván a döntést a közgyűlésre.

De ezek már részletkérdések, amelyekkel ezúttal foglalkozni nem akarok. A megoldás módjait majd megtalálunk, ha azt az elvet, hogy: a jelölés és korteskedés joga első sorban a törvényhatósági bizottság tagjait illeti, minél többen elfogadják.

Koller István urtól, aki ezt a kérdést a közgyűlésen felvetette, most már azt is várjuk, hogy indítsa meg a gyakorlati értékű akciót a korteskedés korlátozása érdekében.

Dr X. J.

Jegyzetek a közgyűlésről.

Az utolsó két évtized alatt nem volt Zalavármegyének olyan népes közgyűlése, mint a múlt héten. Négy száznaál több bizottsági tag szorongott a nagyteremben. Mozogni alig lehetett s a szavazások alkalmával majdnem életveszélyes tolongás fejlődött ki.

A vendéglők már előtte való napon megteltek, a szobákat napokkal előbb lefoglalták, mégis sokan lakás nélkül maradtak. Zalaegerszeg nincs berendezkedve néhány száz vendégre. Ez a nagy tödulás egyébként közgyűlések alkalmával is ritkaságszámba megy. Amikor már a gyűlés előtt való napon meguépesül a város, az azt jelenti, hogy itt vannak a vármegye messze vidékeiről való bizottsági tagok is, akik nem tudnak egy nap alatt megfordulni a székvárosból. Ha pedig a messze vidékek is megmozdulnak, akkor már fontos az eset. Legalább is választás fog szobában. Mert a stridói bizottsági tag a balatonfürediek bajáért be nem rucanik s a balatonpartiak sem sokat törődnek azzal, hogy például ketté osztanak-e a nyugati határszélen egy kéményseprői kerületet, vagy egészen hagyják. Amikor a perifériák egyszerre kezdenek mozogni, az nem kis jelentőségű esemény.

Vasárnap este tehát feléledtek egy napra a vicinális vasutak kiépítése előtti múlt hagyományai. Amikor még a muraköziek, lendvaiak, letenyiek kocsin jártak be a gyűlésre; a Tapoleza vidékiek egy nappal előbb utra keltek s bevonultak a göcseji urak is. És folyt a barátkozás, a bor, a csendes egész reggelig, amíg el nem kezdődött a gyűlés. Ki tudott volna annyi embernek szállást adni olyan kis faluban, amilyen akkor Zalaegerszeg volt.

Azóta a székváros megnőtt, sőt immár modern külsővel hivalkodó hoteije is van, népes közgyűlések előtt azonban nincs elég ágy. Ehelyett van elég kávéház, amelyek a közügyre való tekintettel ilyenkor fel vannak oltva a záróra betartásának szigorú kötelessége alól.

Bor, nóta és megfelelő lelkesedés mellett csak kibirtuk vajahogy, amíg bevonulhattunk a kvár-

télyházba, ahol valaha a sédriákra járó notabilitásoknak szállást is adott a vármegye.

A gyűlés előtti este meglehetősen hangulatos volt. A vidékiek számát szaporították a helybeliek közül azok, akiknek jól esik egy kis titulus a házi rend kijátszására.

Az „Arany Bárány“ éttermében alig lehetett mozogni; a kártyaszobában minden asztal elfoglalva, a kávéház reggelig élénk.

Miután választások előtt állunk, egy kis korteskedés is szóba került az asztalok körül. De már csak a kombinációk folytak, mert mindenki erős elhatározással, határozott szándékkal jött a gyűlésre. Alaposan elő volt készítve már odahaza a választás sorsa. Annnyira kialakult a helyzet már a közgyűlés előtti estén, hogy a szavazatok számát előre pontosan tudták mind a két oldalon.

* * *

Miután a balatonfüredi főszolgabírói állás forgott szobában, a heves küzdelem előrelátható volt.

Melyik ifju szolgabíró ne vágyakoznék Füredre? Ideális járási székhely, gyönyörű kis járás, értelmes magyar nép. Két kilométernyire egy tündérvár, amelyben nyáron pezseg az élet. Előtte az isteni Balaton s épülőfélben a vasút, amely a fővároshoz közelebb viszi Füred vidékét.

Közigazgatási tisztviselőnek Eldorado s alkotni vágyó ifju emberek ambíciójának méltó tér a balatonfüredi járás.

Két erős ellenfél került egymással szembe: Langer István és Farkas István. Mindegyik kiváló közigazgatási erő, fiatal emberek, munkabírók; tele ambícióval, amelyet még nem koptatott le az élet taposó malma, nem hervasztottak meg a csalódások.

Mind a két pályázónak nagy összeköttetései vannak vármegyeszerte. Langer Istvánt, aki Kovács Rezső elhunyt óta helyettesként vezette a járást, a balatonfürediek és tapolezaiak erősen támogatták; míg Farkas István mellé álltak a vármegye belső járásai.

Erős munka folyt már hetek óta mindegyik jelölt érdekében. A reménykedés mindkét részről jogos volt, mert Farkas Istvánnak is 150 biztos szavazat állt a háta mögött. Ennyi pedig rendszerint döntő szokott lenni. Most az egyszer azonban úgy megmozdult a vármegye, hogy 382 szavazatot adtak le. Langer Istvánra 192 szavazatot esett.

A harmadik pályázó Gájassy Lajos letenyi szolgabíró volt, aki 40 szavazatot kapott. Az igaz, hogy minden akció és összeköttetés nélkül érte el ezt azt eredményt, ami azt bizonyítja, hogy Gájassy a járásában közszeretnek örvend.

* * *

Karácsony Kálmán, a tapolezai járás új főszolgabírójára, ugyszólván ellenfél nélkül nézett a választás elé. Még egy pályázó állott csak vele szemben: Dénes Sándor nagykanizsai szolgabíró, akinek érdekében azonban még névszeriati szavazást sem kértek.

Igy tehát Karácsony egy hatalmas ellenriaddallal tapolezai főszolgabíróvá megválasztott.

Piatal ember még, de elég régi szolgálója a vármegyének ahhoz, hogy mindenki elismerje nagy szorgalmát, agilitását, tetterejét. Testestől lelkestől közigazgatási tisztviselő, aki nemcsak a hivatalszoba szűk keretében, hanem kint az életben is dolgozni akar.

A tapolezai járás mindenestre sokat nyert vele. Ennek a közigazgatásilag nehéz járásnak az élére kemény kezű, erőlyes férfiúra van szükség. És hogy a járás törvényhatósági bizottsági tagjai mennyit várnak tőle, legjobban bizonyítja az az együttlérő lelkesedés, amellyel megválasztását fogadták. Itt volt a közgyűlésen a járás minden bizottsági tagja s ámbár a siker előre bizonyos volt, a mint a főispán kihirdette az eredményt, mentek a sürgönyök Tapolezára a kedvező hírrel. Had örüljenek odahaza is! Visszük már az új főszolgabírót, akinek ifju erőlyére bizony szükség van a járásban, a jó bor és a virtus hazájában.

Karácsony Kálmán ökulája alól pedig kiszivárogtak a könnyek, amikor hívei meleg szeretettel szorongatták a kezét.

* * *

Most referálok az érdekes emberekről. A főszolgabírák már nem érdekesek, csak a választásuk az. Lévnék ők már leházasodott férfiak. A

szolgabírák választása nem annyira izgalmas ugyan, a megválasztottak azonban még érdekesekek.

Három jelölt volt két állásra. Dr Kiss Dezső tb. szolgabíró, Dr Vízkelety Árpád tb. aljegyző és Cséry Bálint, aki még ezideig nem tartozik hivatali kötelességbe. Szabad ember, jogszigorú, ahogy a jogász embernél azt az állapotot jelzik, amikor még olyan semmi, akiből minden lehet.

Dr Kiss Dezső hatalmas szál ember. A természetébe szinte nem is illik az a nagy jószág, ami az arcára van írva. Mindenki szereti; valószínűleg a lányok sem haragudnak rá, mert tényleg szép fiú és jó férjnek való anyagnak látszik. De egész biztosra vesszük, hogy a közigazgatás is nyer vele, mert az ilyen szótlán atléta nem hágy magával tréfálni és tud parancsolni is, ha akar. Azzal az egyhangú választással, amelyben része volt, meg lehetett elégedve. Az éljenzéstől megmozdult Deák Ferenc képe a falon. Mint-ha az öreg ur maga is helyeselt volna.

Dr Vízkelety Árpád választása már nem volt egyhangú. Cséry Bálint hívei névszerű szavazást kértek. És Vízkelety 170 szavazatot kapott!

Nagy eredmény ez Zalavármegyében, ahol még a legbenszülöttebbeknek is ritkán jutott ekkora díszesség. Hogy minek köszönheti ezt a nagy eredményt, azt sem tartjuk titokban.

Először is majd egy esztendőig ingyen dolgozott a vármegyén. És ezen hosszú idő alatt nem bántott senkit, nem vett össze senkivel; jó fiú volt a szó szoros értelmében.

Nagy közigazgatási kapacitás gyanánt nem akarta magát feltüntetni, mert szerény. Amilyen nyílt fajú ember, bizonyosan az is kitellett volna tőle, de nem akart a tb. aljegyzői díjtalan hatáskörön túlterjeszkedni. Most már szolgabíró s meg tudja mutatni, hogy az első köze fog tartozni, aminthogy Zalaegerszegen mint társadalmi ifjú az első köze foglalt helyet. Ahova belépett, oda beköltözött a vidámság, a dévaj jókedv, mert a kedves Samu (ez a becéző neve) sohasem fogott ki a vidám hangulatból.

Amikor névszerű szavazást kértek, megmozdult minden sarok Vízkelety érdekében.

Egyik barátja néhány vidéki urat kapacitált a karzat alatt. Ott volt egy szeretett bátyánk is, aki régi tagja ugyan már a törvényhatósági bizottságnak és törzsközs. zalaianak vallja magát, de az akcentusán valahogy megérzik még a felvidéki származás. Az öreg nem akart szavazni. Nem ismerte a jelöltet.

— Mutassatok ötöt, — mondja a kortesnek. — Had látunk képit. Maeskára zaoskóba nem voksoljuk.

A kortes azonban erre nem volt hajlandó, hanem vitte az öreget szavazni.

Mert tudni kell, hogy a mi új szolgabíránk pozsonyi fiú, aki divatosan öltözik, nyírott bajuszt hord és modera frizurát. Szóval nem hasonlít Rákóczi Ferenchez. Inkább olyan szelíd germán képe van. Ez pedig ilyen kuruc vármegyében nem nagy ajánló levél, különösen mikor az ellenfél, Cséry Bálint, jól megtermett, sudár bajuszu, magyar képű fiú.

A néppárti sarkon azonban nagyon megtetszett Vízkelety. „Jó pápista képe van a gyerekeknek. Erre leszavazunk.“

Pedig hát a Samu vastaggyaku kálvinista. Ezt a szépséghibáját azonban el lehet neki nézni a jó szívéért.

* * *

A választások mellett még egy pontja volt a tárgysorozatnak, amely elé különös érdeklődéssel néztek a bizottsági tagok.

A vármegye pénzeinek elhelyezése tárgyában hozott decemberi határozatra vonatkozó főispáni rendelet volt ez a bizonyos pont, amelynek tárgyalásától vihart vártak.

A vihar azonban nem tört ki s a háborgó hullámokra Barcza László felezőlalása olajat öntött. A közgyűlés hajója azután vígan siklott tova a csendesebb vizeken.

Alig van még egy szónoka a vármegyének, akit olyan szívesen hallgatnának, mint Barcza Lászlót. Beszédeinek mindig megvan a hatása, amelyet szinte matematikai pontossággal ki lehet számítani. Mert minden beszédét a szívéből mondja s gondolatait nagy tudásával, dus tapasztalatainak tanulságaival és emberismeretével úgy rendez el, hogy a nyil odatalál, ahová szánva volt s ok nélkül fájdalmat nem okoz. Lelkesedik az autonómiáért, megbecsül minden jogot, értéssel minden cselekedetet és egyént. A meggyő-

ződését fel nem adja, de nem keresi az ellentétes pólusokat, hanem az összekötő hidakat, a feszültséget kiegyenlítő pontokat. Beszédének sokszor volt már olyan hatása, mint mikor két villamos testből kisül a szikra. A szikrák kipattantak, eltűntek s az a tiszta fémhegy pedig, amely nyugodtan áll ég és föld között és szembe néz a haragos felhőkkel, még fényesebben ragyog.

Ha a közgyűlésen Barcza László beszél: az békességet jelent.

* * *

A megyei pénzek elhelyezése egyébként más irányban is érdeklődést keltett.

Azt az indítványt, hogy a vármegye kezelésében levő tőkéket a megyebeli pénzügyintézetnél helyezték el, néhány hónappal ezelőtt még általános helyesléssel fogadták. Had legyen ez a néhány millióeska itthon.

A pénzügyintézetek sem idegenkedtek a betétektől, amelyek állandó jellegűek lettek volna, mert ezeknek a tőkéknek legnagyobb része ugyyszólván mozdulatlan. Mindössze néhány százezer korona mozog, sőt az árvák vagyona évről évre szaporodik. Az ilyen állandó betét pedig a takarékpénztáraknak mindig haszon.

A megyei pénzügyintézetek tehát vállalták a feltevéteket; megajánlották a 4.1% kamatot s az 50%-os értékpapir biztosítékat.

Időközben azonban az Országos Központi Hitelszövetkezet, amelynél az árvák vagyona ezideig is el volt helyezve, 4 1/2% kamatot ajánlott s egyszersmind megmozgatta megyebeli fiókjait is, hogy a betétet megtarthassa.

Már hetekkel előbb küldötték a fiókok a felhívásokat a törvényhatósági bizottság tagjaihoz. Elmondják, hogy a hitelszövetkezet a megyei fiókoknak egy és háromnegyed millió koronát bocsátott rendelkezésére s ha a vármegye betéteit visszavenné, ez egyértelmű volna azzal, hogy a központ is visszavegyen két millió koronát a kötelekbe tartozó szövetkezetektől.

A megyei szövetkezetek számszerűleg kimutatták, hogy mekkora összeget helyeztek ki s rámutattak arra, hogy ennek a hitelnek a megszorítása egyértelmű lenne a szövetkezetek anyagi megromlásával. Hivatkoztak a szövetkezetek önzetlen működésére s kértek a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy a betéteket az Országos Központi Hitelszövetkezetnél leendő meghagyását támogassák.

Ezek a felhívások nyomtatva voltak s természetesen a központ utasítására készültek. Az egyes szövetkezetek ráütötték a saját stampigliájukat és szétküldötték.

A központból kiindult akciónak megvolt a hatása. A kisbirtokos bizottsági tagok egytől egyig sorompóba állottak a szövetkezet mellett s Bosnyák Géza lelkes beszéde betetőzte a sikert.

Igaz, hogy a régi szokás szerint és az anyagi felelősségtől való irtózás miatt most is csak 67-en szavazták meg a néhány gyenge millió elhelyezését, de egyetlen egy hang sem emelkedett a hitelszövetkezet ellen.

Az is igaz, hogy 4 1/2% kamat s 50% értékpapirbiztosíték mellett a takarékpénztáraknak a megyei betét nem üzlet, tehát senkinek sem állott érdekében, hogy a hitelszövetkeztől elvigye a pálmát.

A legörvendetesebb a dologban az, hogy az árvák nagyobb kamatot kapnak. A vármegyének pedig ez a legjobb üzlet, mert a gondjaira bizott vagyont jól gyümölcsöszteti.

* * *

„Ne temere“ . . .
Hajdumegyei és debreczeni kálvinista atyánkfiai a „Ne temere“ kezdetű pápai bullát a ius placeti alapján hatályon kívül szeretnék helyezni, tehát felirtak a képviselőházhoz és a kormányhoz azíránt, hogy Ófelségétől jogának gyakorlását eszközöljék ki. A feliratokat a szokásos „Atyánkfiai, véreink“ — megszólítással megküldték a törvényhatóságoknak pártolás végett. És amikor már elesitult a bulla nyomán támadt zaj, akkor került Zalavármegye közgyűlésének tárgysorozatába a híres nevezetes eset.

A sorsa előre volt látható. Először is nagy katolikus vármegye és másodsorú valláskülönbség nélkül azon a nézetten vagyunk, hogy felekezeti politikát a vármegye gyűlésein nem csinálunk.

Mire volna az jó? Nem vagyunk még eléggé megoszolva? Nem elég a politikai nézetek, társadalmi állás, rokonság és egyéb más szempontok szerint való elkülönződés?

Református atyánkfiai egyértelműleg haragudnak a bullára, mi pedig egyértelműleg azt mondjuk, a „Ne temere“ a katolikusok dolga s pro foro interno még a vármegye gyűlés sem több a praetornál. Intézzék el az ügyet a katolikusok a lelkiismeretükkel és az egyházzal.

Csak természetes, hogy a katolikus papság körében nagy volt az érdeklődés az átiratok sorsa iránt. Alig hiányzott a gyűlésről pap bizottsági tag. Itt voltak a vármegye összes főpapjai, Halbyk Cyprián tihanyi apát, Dr Kroller Miksa zalavári apát, Vurglich Gusztáv felsőörsi prépost, Illés István paosai apát, Rosos István mura-kereszturi apát, Legáth Kálmán zalaegerszegi apát mind megjelentek a közgyűlésen. [Egyi aranykeresztos főpapot ritkán láttunk együtt.

Szinte szerettünk volna egy kis vitát provokálni a „Ne temere“ felett, hogy a sok jeles papot hallhassuk.

De vita nélkül ad acta tették az ügyet.

Egy kis nézeteltérés fejlődött ki azon kérdés felett, hogy az átiratok levétessenek-e a napirendről, vagy napirendre térjen felettük a közgyűlés. Végeredményében mindegy. Mindegyik azt jelenti, hogy semmi közünk a hajdui határozathoz, félretesszük és megyünk tovább. Tárgyaljuk a saját helyiérdeke ügyeinket.

* * *

A zajos megyegyűlések képéhez tartozik a zsufolt karzat. Különösen ha választások vannak, a hölgyközönség megjelenik és gyönyörködik a sok kopasz fejben, amely onnét felülről látható.

A kopaszság a kultura előrenyomulását jelzi. Mi pedig meglehetősen kulturvármegye vagyunk, tehát a kopaszságban sem maradhatunk hátra.

Ha tudnánk, hogy amikor rettenetes nagyképpel intézzük a közügyeket s belemelegszünk a lelkesedésbe, ugyanakkor milyen jól mulatnak rajtunk az asszonyok!

Furcsa dolog is az, hogy a tekintélyt sokkal könnyebb a zöld asztal mellett fentartani, mint otthon. És Lincoln Ábrahám, aki a rabzolgákat felszabadította, otthon engedelmes rabzolgá volt. Aki a fórumon legjobban lármáz, otthon suttogni is alig mer. Szinte kiolvassa az ember a tekintetéből azt az önelegültséget, ami a hölgyek keblét eltölti, amikor arra gondolnak, hogy a zajongó hazafit, a rettenthetlent egy szál selyemmel meg tudják kötözni.

En azt hiszem, hogy a hölgyek azért szeretik annyira a fórumot, mert ott látják csak, milyen hatalmasak.

Egyébként ha őszinték akarnak lenni, be kell vallaniok, hogy az egész közéletet nem veszik valami komolyan. Sőt néha napján a nyilvános szereplést a komoly kötelességektől való menekülés titulusának tekintik. Lévéen a legkomolyabb kötelesség az otthon tartózkodás s a családias ére nyek ápolása.

De diadalmaskodjék csak a feminizmus! Jó lesz akkor nekünk férfiaknak. Mi ülünk a karzaton és nézzük a dus hajfonatokkal ékes bájos fejeket, az alkotmányos tusákat s közgyűlés után diadalmasan nézzük a levert ellenfelet.

Konstatáljuk azonban, hogy nálunk még nem vert gyökeret a feminizmus és a karzatról csupa bájos, a modern eszméktől még meg nem férfiasított arc nézett le ránk.

Meg lehetnek nyugodva, hölgyeim! Ez a sok zaj, harc, küzdelem, egymás ellen való harag, a férfiak minden lelkesedése, öröme, bánata . . . mind mind az önök kedvéért van, önökért támad és merül ki. Az igaz, hogy önök nem tehetnek róla, de azért érzik, hogy így van. Mert tudják, hogy a férfi hiusága az asszony, s az asszony hiusága a férfi tettvégyának a sarkantyuja.

És ha tudnák, hogy milyen egyhangú a közgyűlés, ha üres a karzat; ha látnák azt, hogy ha önök távol vannak, minden szónok a főispán felé fordul, míg a telt karzat mindenkit megfordít önök felé: akkor mindig eljőnnének meg nézni, hogyan játszanak a komoly férfiak alkotmányost; hogyan lelkesednek — a szép karzatért.

A közélet asszonyok nélkül nem ér semmit!

* * *

Amióta gróf Batthyány Pál Zalavármegye főispánja, a közgyűlések befejezése mindig hangulatos, kedves és megfelel az ősi hagyományoknak, vagyis nagy áldomást iszunk a főispán asztalánál.

Most is így volt. Megtelt a főispáni lakás vendégekké s az elnöklést átvette a kifáradt főispántól gróf Batthyány Pálné urasszony öméltsága.

A gyűlés hangulatából, az ellentétekből, vitából nem surranhatott át semmi a főispán otthonába. Egyértelműen, vidáman, emelkedett hangulatban folyt le a pazar lakoma és minden jelenlevő hódoló tisztelettel és készséggel hajolt meg az elnöki kijelentések előtt.

És a zaj, a vita, küzdelem után olyan jól esik visszavonulni az ősi magyar vendégszeretet tüzehelye mellé, ahol az alkotmányos küzdelmeket felváltja a barátság, sziveslátás, a vidámság.

A közgyűlés.

Gróf Batthyány Pál főispán pont 10 órakor jött a nagyterembe, a vármegye tisztikarának kíséretében.

Amint belépett, harsány éljenriadal üdvözölte a népszerű és szeretett főispánt.

A gyűlés megnyitása, a jegyzőkönyv hitelesítő kijelölése s a póttársor felolvasása után Koller István az alispáni jelentéshez kért szót s a választásokat megelőző korteskedést tette szóvá.

A korteskedés — ugymond — alkotmányos eszköz, de azt óhajtja, hogy ennek az eszköznek alkalmazását a pályázó tisztviselők bízzák a törvényhatósági bizottság tagjaira s ne éljenek vele önmaguk, a köztisztviselői tekintély rovására. A tisztviselői állás tekintélyét amint maga elismeri, úgy kívánja, hogy az előtt mindenki meghajoljon s a vármegye tisztviselői azt meg is oltalmazzák. A korteskedésnek lábra kapott tulhajtásai erre nem alkalmasak. Még el sem temették a vármegye egyik főszolgabíróját, már megindult a mozgalom szavazatok gyűjtése végett. És általános szokás, hogy minden választás előtt megmozdul a pályázók rokonsága s folyik vármegyeszerte a korteskedés a legszélsőbb határokig. Kéri az alispánt, hogy ezt lehetőleg akadályozza meg.

Koller István felszólalását általános helyeslés követte.

Ezután az üresedésben levő állások betöltésére került a sor.

A megalakított kijelölő választmány rövid ideig tartó működése alatt a közgyűlés szünetelt. A nagyterem megtelt lármával és füsttel.

Első sorban a balatonfüredi főszolgabírói állást töltötték be. A kijelölő választmány: Langer István, Farkas István, Dénes Sándor és Gájassy Lajos szolgabírákat jelölte.

A főispán a névszerinti szavazást elrendelvé, három szavazatszedő küldöttség alakított, a szavazás mégis egy teljes órát vett igénybe.

Beadott összesen 382 szavazat — hallatlan nagy szám! — amelyből Langer Istvánra 192, Farkas Istvánra 150 és Gájassy Lajosra 40 szavazat esett.

A tapolezai főszolgabírói állásra ketten: Karácsony Kálmán és Dénes Sándor szolgabírák pályáztak. Amint a főispán a jelölést felolvasta, Karácsony Kálmán nevének említésénél olyan éljenzés támadt, hogy majd szétvetette a termet. Névszerinti szavazást nem is kértek s Karácsony Kálmán közfelkiáltással tapolezai főszolgabíróvá választott.

Következett a két elsőosztályú szolgabírói állás betöltése. Egyhangulag előléptette a közgyűlés Dr Skublics Gábor és Szilágyi Dezső szolgabírákat.

A két másodosztályú szolgabírói állásra első helyen Dr Kiss Dezső tb. szolgabíró, második helyen Dr Vizekelyi Árpád tb. aljegyzőt és harmadik helyen Cséry Bálint jogszigorlót jelölte a kijelölő választmány.

Dr Kiss Dezső egyhangulag választott meg, Dr Vizekelyivel szemben azonban Cséry Bálint hívei névszerinti szavazást kértek. Vizekelyi 170, Cséry Bálint 90 szavazatot kapott.

A választások lezajlása után a vármegye kezelésében levő tőkék elhelyezésére vonatkozó ügyet tárgyalta a közgyűlés.

A vármegye főispánja a megyei pénzek gyümölcsötetése tárgyában a decemberi közgyűlés által hozott határozat szövegezésére vonatkozólag ártit az alispánhoz. Az alispán az egész vármegyében eléggé ismert és sok izgalmat keltett átiratot a közgyűlés elé vitte, a közgyűlés pedig az ügyet — Barcza László egyhangulag elfogadott indítványára — levette a napirendről.

A vihar, melyet mindenki várt, szerencsére nem tört ki s a közgyűlés lelkesen megéljenzte

a főispánt és Barcza Lászlót, aki indítványában a következőket mondta:

A múlt közgyűlésen már egy ízben felszólalt a vármegye békéje érdekében s most újra mint békeszerző áll a közgyűlés elé. A vármegye arra van hivatva, hogy a közérdeket szolgálja, de ezt csak úgy teljesítheti, ha minden szervének munkájában megvan az összhang, mint egy jó zenekarban, amelybe nem szabad dissonans hangoknak érvényesülni.

Ebből a szempontból óhajtja, hogy a közgyűlés a szóban forgó ügy érdemleges tárgyalásába ne menjen bele, mert félt, hogy az dissonanciát kelt. A vármegyére sem kár, sem haszon nem járul ennek az ügynek tárgyalásából. Szólv jelen volt a decemberi közgyűlésen, még sem tudna érdemlegesen dönteni a kérdésben. Hogyan dönthetnének tehát azok, akik jelen sem voltak? A közgyűlés tehát nem lehet illetékes a vitás kérdés eldöntésére; ezért indítványozza, hogy mondja ki a törvényhatósági bizottság, miszerint — tekintve, hogy a főispán rendelete a közgyűlés határozatát nem érinti, a mai közgyűlés nem tartja magát illetékesnek az ügy elbírálására és azért azt leveszi a napirendről.

Hatalmas zaj, éljenzés és taps tört ki Barcza László beszéde után. Csak egy ellentmondó közbeszólás hangzott (ki a hibás?) de azt elnyomta a helyeslés. Ellenindítványt nem tettek az ügy egyhangú határozattal „ad acta” került.

A vármegye kezelésében levő pénzek gyümölcsötetése tekintetében a decemberi közgyűlés határozatából folyólag a mostani közgyűlésnek kellett érdemlegesen határoznia.

Tudvalevőleg erős volt az az irányzat, hogy a pénzek a megyebeli intézeteknél helyeztessenek el, a megyei pénzüzetek adtak is be ajánlatokat, de a decemberi közgyűlés az elhelyezést újabb feltételekhez kötötte s felhívta a megyei takarékpénztárakat: nyilatkozzanak arra nézve, hajlandók e az elhelyezendő betéteket 50% erejéig értékpapírral fedezni s a betétek után 4.1% kamatot fizetni?

Több pénzüzetet a feltételeket el is fogadta, de időközben az Országos Központi Hitelszövetkezet — a betétek 50%-ának értékpapírral való fedezése mellett — 4 1/2% kamatot ajánlott fel.

Az állandó választmány azt a javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy a vármegye tőkét továbbra is az Országos Központi Hitelszövetkezetnél hagyassanak.

E tárgyhoz *Bosnyák Géza* szólalt fel először. Hangsúlyozza, hogy felszólalásában csak a közérdek s annak az igazságnak tudata vezérli, hogy egyesülésben van az erő és az erőben a siker. Néhai gróf Károlyi Sándor emlékezetéből és példájából merít lelkesedést. Gr. Károlyi Sándor mindig azt hirdette, hogy szeretettel ápoljuk nagy intézményeinket s ne feledkezzünk meg a kiszegzákról, kisiparosokról, munkásokról s munkájuk mindig a falu jólétét. Az Országos Központi Hitelszövetkezet keretében 600 000 kismember szervezkedett s a szövetkezet áldásos működést fejt ki. A szövetkezet a megerősödés útján halad, aminek a bizonyítására fölhozza, hogy betétei emelkednek s ma már a kisemberek apró tőkéiből összegyűlt hatalmas nemzeti vagyont kezel. Működése közgazdaságilag hasznos, mert kölcsönei után méltányos kamatot vesz. Ami azt a oélt illeti, hogy a vármegye kezelésében levő tőkék a vármegyében maradjanak, erre az a megjegyzése, hogy az már itt van, mert a hitelszövetkezet megyei fiókjai után 1.700.000 K helyeztet ki megyebeli kiszegzáknál. Felhívja a figyelmet arra, hogy ha a vármegye megvonja betéteit az Országos Központi Hitelszövetkezettől, a központ kénytelen volna megtagadni a fiókok támogatását, kölcsöneit bevonná, ami közgazdasági életünk és különösen kiszegzáink kárával járna. Kötelességének tartotta a nép érdekében felszólalni s indítványozza, hogy a megye pénzei továbbra is az Országos Közp. Hitelszövetkezetnél hagyassanak.

Bosnyák Géza felszólalását általános helyeslés követte.

Nedeczky Jenő annak hangsúlyozása mellett, hogy közpénzekről lévén szó, azok a köz javára gyümölcsötetendők, Bosnyák Géza indítványát pártolja.

Éitner Zsigmond csatlakozik ugyan az indítványhoz, miután azonban Bosnyák Géza felszólalásában a megyei pénzüzetek ellen vádat lát, szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a takarékpénztárak és részvénytársasági alapon

szervezett hitelintézetek is ugyanazt a oélt szolgálják, mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet.

A főispán elrendelte a névszerinti szavazást s 67 törvényhatósági bizottsági tag szavazott amellet, hogy az árvapénzek a közp. hitelszövetkezetnél hagyassanak. Egyéb megyei alapok vagyona a postatakarékpénztárban kezeltek.

Ezután újból megválasztotta a közgyűlés a főispán bizottság előbbi elnökeit.

Hajduvármegye és Debreczen város közönségének a »Ne temere« kezdetű pápai bullának a ius placeti alapján való érvénytelenítése iránt Zala vármegye közönségéhez intézett átirata soron kívül tárgyalatott s az állandó választmány javaslatának elfogadásával úgy határozott a közgyűlés, hogy az átiratok felett napirendre tér.

A közgyűlést délután egy órakor a főispán felüggesztette, illetve elnapolta. A tárgysorozatba felvett többi ügyek másnap tárgyalattak le, megosappant érdeklődés mellett.

Fontosabb határozatok voltak:

A borhamisításnak és hamisított bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvény végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet kapcsán a törvényhatósági bizottság felir a kormányhoz, hogy a bortermelőkre nézve kötelezőleg előírt nyilvántartások vezetése ne követeltesse, mert erre a kiszegzáknál képtelenek s a nyilvántartások vezetése oólatlan és indokolatlan megterheléssel járna. Megalakították egyszerűsített a járási borenellenőrző bizottságok.

A hordójelző hivatalok berendezése, szolgálata és a jelzésekért szedhető díjak megállapítása tárgyában hozandó határozat előkészítése végett bizottság küldetett ki. Egyszerűsített kimondta a közgyűlés, hogy az eddigi hordójelző hivatalokat mind fentartja.

A vármegye monografiájának megírását a törvényhatósági bizottság már évek előtt elhatározta s a munka megírásával Dézsi Lajos egyetemi tanárt bízta meg. A munka megírása azonban évről-évre halasztást szenvedett s Dézsi professor egyik utóbbi beadványában azt jelentette, hogy nem akarja a vármegye közönségének türelmét továbbra is próbára tenni, megbízatásáról lemond s az eddig felvett tiszteletdíjat visszafizeti. A közgyűlés most úgy határozott, hogy hajlandó a munka megírására újabb két évi határidőt adni s felszólítja Dézsi tanárt, hogy ezen idő alatt a monografiát írja meg.

A vármegye alispánjának a perliki megyei épület javítása és a többi főszolgabírói hivatal alkalmas elhelyezése tárgyában tett jelentése folytán a közgyűlés felhívta az alispánt, hogy a perliki megyei épület eladását kísérelje meg s a főszolgabírói hivatalok elhelyezése iránt tárgyalásokat folytasson.

Ezen tárggyal összekapcsolatott Udvardy Vincének a novai főszolgabírói hivatal helyiségeinek felépítése iránt beadott indítványa.

Huszár Károly kérvényt adott be, Badaacsonytomajon gyógyszerár felállítására iránt. A vármegye közönsége az engedély megadását nem véleményezi.

Ángyán János vonyarczvashegyi körjegyzőt a közgyűlés nyugdíjazta.

A többi tárgyak kisebb fontosságú folyó ügyek voltak, amelyeket a közgyűlés délig letárgyal.

A közigazgatási bizottság ülése.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága 9-ikén tartotta meg február havi rendes ülést, gróf Batthyány Pál főispán elnökléte alatt.

Az alispán jelentette a bizottságnak, hogy január hó folyamán a esendőrség 192 esetben teljesített nyomozó szolgálatot; kiderített 180 büncselekményt; a tettesek közül feljelentett a büntető bíróságoknál 203, letartóztatásba helyeztetett 25 egyén. A kiderített büntetendő cselekmények közül lopás 60 esettel szerepel.

A kir. járásbírók hatáskörébe tartozó kihágás esete 14 ízben fordult elő; ezekért feljelentett 22 egyén, míg a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt és 273 esetben kinyomozott kihágásért 420 egyén jelentetett fel.

Tüzeset kettő jelentetett; az okozott kár értéke 11068 K, melyből biztosítás al al megtérült 9880 K. A tűz keletkezésének oka 1 esetben gyujtogatás, 1 esetben pedig gondatlanság volt. Amerikába szóló utlevél 34 db. adatott ki, tehát az elmúlt hónapozat viszonyitva a csekély mérvű kivándorlás körül is apadás mutatkozik.

Közegészségügy. Január hónap első felében az időjárás — néhány enyhébb naptól eltekintve, tulzsigoruan téli, száraz jelleggel bírt.

A felütltek közegészségi állapota, a mult hónap-hoz viszonyítva, javult. Fertőző betegség nem adta elő magát. Uralkodó betegségek voltak: a légző szerveknek hurutos és lobos bántalmái.

A gyermekek egészségi állapota kedvezőtlen volt. Tótszentmártonban, Hahóton, Zalaszentgyörgyön és Zalabérben a kanyaró, Felsőszemenyén pedig a vörheny járványszerűleg lépett fel s emiatt az iskolák bezárattak. Szórványosan a vörheny, dyphtheritis és fültőmirigylob, továbbá légzőszervi megbetegedések észleltettek, elég kedvező lefolyással.

Fertőző bántalmak közül előfordultak: ronsoló toroklob 58, hasihagymáz 15, kanyaró 303, vörheny 141, gyermekági láz 3, hőkhurut 23, fültőmirigylob 36 esetben.

Rendőri boncolás teljesített 2 esetben, külső hullaszemle volt 20, súlyos testi sértés bejelentett 10.

Öngyilkosságot Vörös István 70 éves rédiosi lakos követett el, aki felakasztotta magát.

Véletlen szerencsétlenség következtében tizenketten haltak meg. Jankó Ferenc 56 éves szécsiszentlászlói lakos esés következtében agyarázkódást kapott, Farkas Lajos 52 éves karmacsi és Paál István 55 éves aranyodi lakos megfagytak. Vertaries János 37 éves muraszilvágyi lakos füstben fulladt meg. Kiss Lajos 20 éves szentjakabfai lakost az alkáli bányában leomlott föld agyonütötte. Torayos József 46 éves budafai lakost egy kidülő fa sujtott halálra. Birkás Sándor 4 éves egyedutai és Novák Katalin 2 1/2 éves erdősfai gyermekek megégtek. Szőke Teréz 28 éves, István 24 éves, János 16 éves és Lukács 14 éves abrahámhegyi lakosok a Balatonba fulladtak.

Szerencsétlen szülés két esetben fordult elő. Az anyák életben maradtak.

Elmekórnak egy esete képezte hivatalos beavatkozás tárgyát. Az alkoholos elmezavarban szenvedő beteg a zalaegerszegi kórházba szállítatott.

Alsónemesapáti községben egy veszett eb három gyermeket megmárt. A gyermekek a budapesti Pasteur intézetbe szállítottak.

Hét évnél fiatalabb gyermekek gyógyíttatását 30 esetben mulasztották el.

A tisztí járásorvosok január hó folyamán 170 községben teljesítették a községi közegészségügyi vizsgálatokat. A trachomás betegeket kezelő orvosok közül ellenőriztetett Dr. Wolf Órségen és Dr. Viola Murasiklóson.

A vármegyei tisztí főorvosa januárban megvizsgálta a börtönvizsgáló bizottsággal a zalaegerszegi és nagykanizsai kir. törvényszéki fogházakat s azokban közegészségi hiányt nem tapasztalt.

Pénzügy. A kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy január hó folyamán *egyenes adóban* befolyt 156 368 K 10 f, míg 1908. január havában 139.598 K 81 f, tehát az idei befizetés 16.769 K 29 fillérrel több.

Az adóhátralék 2.425.920 K 17 fillér, ami a mult évi hátralék és a folyó évi kivetés 90%-nak felel meg.

Hadmentességi díjban a mult hó folyamán 3731 K 57 f, a mult év hasonló időszakában 3413 K 98 f, tehát ezidén 317 K 59 fillérrel több volt a bevétel.

Bélyeg és jogilletékben befolyt 1909. januárban 87.087 K 25 f, 1908. januárban 75 720 K 01 f. A bevétel 11.367 K 24 fillérrel emelkedett.

Illeték egyenérték 1919 K 54 f folyt be, ami a mult év januári bevételt 906 K 15 fillérrel haladja meg.

Fogyasztási és itáladó fejében a mult hó alatt 70.922 K 17 fillért, míg 1908 januárban 212.948 K 85 fillért vettek be. A folyó évi bevétel tehát 142.026 K 68 fillérrel kisebb.

Italmérsi illetékben 1909 januárban 10.708 K 88 f, 1908 januárban pedig 11.229 K 73 f volt a bevétel. A befizetés 520 K 81 fillérrel csökkent.

Dohányjövédékből 1909. januárban 228.312 K 94 ft, 1908 januárban 234.555 K 54 f, vagyis ezidén 6242 K 60 fillérrel kevesebbet vettek be.

Sőjövédékből a mult hónapban 8238 K 79 ft, 1908 januárban 9297 K 81 ft, vagyis a folyó évben 1059 K 01 fillérrel kevesebbet vettek be.

Leirtak a mult hónapban 13.135 K 08 f egyenes adót és 3673 K 61 f hadmentességi díjat.

Fizetési halasztást 20, ideiglenes háradómentességet 166 esetben engedélyeztek.

Népoktatás. Kir. tanfelügyelő jelentette, hogy januárban megvizsgálta a csáktornyai állami tanítóképző intézet tanulmányi állapotát, belső ügyvitelét s az internátus összes viszonyait. A csáktornyai kisdodovodák államosításának és az egyik külső városrészben felállítandó állami kisdodovodának ügye, összes mozzanataiban feldolgozva, a miniszterhez felterjesztett. A csáktornyai polgári leányiskola mellé szervezendő internátus ügyében most már a kivitelnek részletesebb tervezete terjesztett a miniszterhez.

A zalaegerszegi polgári leányiskola mellé kézimunka tanfolyam állított, amely két évfolyamra terjed s működését ezen tanévben megkezdi.

A miniszter elrendelte, hogy Zajk eddig iskolátlan községben már a következő tanévben állami iskola állíttassék. Ugyancsak leérkezett a muravidai iskola államosításának ügye is.

A csáktornyai járás főszolgabírájával s Zalaújvár és Drávaszentiván községek érdekeltségével megtárgyaltattott a szervezendő második tanítói állások ügye. Mindkét község arra való tekintettel, hogy iskoláikat eddig is a községi pénztárból tartották fenn s iskolai ingatlanuk községi jellegű, a községi jelleg megállapítása után iskoláik államosítását kérték.

Megállapítottak Százkő, Jánosfalva és Kristófalva iskolátlan muraközi községek állami iskolákkal leendő ellátásának mozzanatait.

Kir. tanfelügyelő meglátogatta a fityeházai községi iskolát s az iskola személyi ügyeiben az érdekeltséggel tárgyalt.

Kir. segédtanfelügyelők meglátogatták a lentii, lentikápolnai, lentiszombathelyi, kerkateskándi, máhomfai, murakirályi, hottiozai, kapezai, alsó-lendvai, középbisztricei, szizekszeri, túskezeri, adriánzei és eserenesőzei iskolákat.

Közgazdaság. Az időjárás januárban, némi enyhülésekkel, inkább a hideg felé hajlott. Az enyhébb napokon a csekély hótakaró, amely a földet fedte, részben elolvadt úgy, hogy a nagyobb hidegek beálltával a vetések hótakaró nélkül maradtak.

A vetések a hótakaró alatt fejlődtek ugyan, azonban kérdéses, hogy a bekövetkezett száraz, erős fagyok nem ártottak-e a vetéseknek annyit, amennyit a hótakaró alatt fejlődni képesek voltak.

Csapadékban január hó, habár az kisebb részletekben esett is le, eléggé bővelkedett. Sajnos, a föld erős fagya nem engedte meg azt, hogy ezen nedvesség mind a szántóföld javára érvényesülhessen.

A mezőgazdasági külső munkálatok január hó folyamán jóformán s kizárólagosan a trágyahordásra szorítottak.

Az állatállomány takarmányozásában január hó lényegesebb változást nem idézett elő. Az konstatálható, hogy takarmány mindenütt csak a legszűkebb mértékben áll rendelkezésre.

Az állategészségügyi viszonyok kielégítőek voltak.

A piaci helyzetre jellegzetes a gabonaárak alakulása, amely teljesen fedi a készletek csekély-sége által indokolt magasabb árakat. E hó folyamán a gabonaüzletben általános szilárdság és áremelkedés volt észlelhető.

A borárakra január sem hozott lényegesebb változást. A készletek csak mérsékelt árak mellett juthatnak forgalomba s a kereslet csekély.

Állategészségügy. A haszonállatok egészségi viszonyai, habár december hónaphoz viszonyítva némileg rosszabbodtak, egészben véve mégis kedvezőnek mondhatók, mert mindössze 27 községben és legnagyobb részét szórványos elterjedésben állapították meg a hó folyamán ragadós betegségek. Az ezekkel fertőzött községek száma a hó végén 13 volt, azaz héttel több, mint az előző hónapban.

A hivatalból jelentendő betegségek közül lép-fenével e hó elején fertőzve volt 4 község, a hó folyamán megállapított 8 községben, megszünt 8-ban, fertőzve maradt 4 község; — veszettség 1 községben lett megállapítva; — ivarszervi hólyagos kiütés és rühkór 1 községben állapított meg; — sertésorbáncal fertőzve volt 5 község, megállapított 11-ben, megszünt 4-ben, fertőzve maradt 12 község; — sertésvészellel fertőzve volt 17 község, megállapít-

tott 6-ban, megszünt 9-ben, fertőzve maradt 14 község.

Azon betegségek közül, amelyek hatósági beavatkozás tárgyát nem képezik, előfordult a lovak influenzája 3 gazdaságban, továbbá a lovak mirigykórja 21 gazdaságban. Mindkét betegség enyhe lefolyású volt. Előfordult a zalaszentgróti járás területén a szarvasmarhák között a sugár gombabetegség nagyobb kiterjedésben, nyilván azért, mert a takarmányhiány folytán nagyobb mennyiségű töreket etetnek az állatokkal, amely takarmánnyal tudvaleg legkönnyebben jut a jelzett betegség ragályanyaga az állati szervezetbe.

Védőoltások mindössze 7 gazdaságban történtek és pedig részint lépfene, részint seroegő üszök, részint lépfene ellen.

A januárban megtartott állatvásárokon a felhajtás és a forgalom felerészben lanya felerészben közepes volt.

A marharakodó állomások forgalma gyenge volt.

A gazdasági válságokról.

A „Szabad liceum“-ban felolvasta: Elek Márton, felső keresk. isk. tanár.

II.

Ami pedig azt a kérdéset illeti, hogy elejét lehet-e venni a válságnak, arra azt felelem, hogy igen. De csakis egy esetben. Ha a társadalmi életnek minden egy katonája, tiszta jellemmel, becsületes munkával szolgálna az emberiséget, a válságok történelmében kevesebb fekete lap volna. A céltudatos munka, a bölcs mérséklet, az előrelátás, a józan életmód, azok a következmények, amelyek a nagy nemzeti vagy világ-katasztrófákat lehetetlenné tudnák tenni. De fájdalom, nagyon sok emberben a rut önzés, a pénz és hatalomvágy vagy pedig az ördögi gonoszság oly mértékben kivannak fejlődve, hogy elöttük nem szent sem az egyén, sem a család, sem a haza becsülete. Miattuk minden pusztulhat, csak ők maradjanak.

Az államhatalom a másik tényező, mely a válságoknak elejét veheti. És tényleg a kormányok mindent elkövetnek, hogy nagyobb zavaroknak elejét vegyék. Szaktudósítókat tartanak a világ minden részében, akik állandóan jelentéseket küldenek az egyes országok állapotáról, gazdasági viszonyairól, behozataláról, kiviteléről, szükségleteiről. Havonként statisztikát csinál az ország bel- és külkereskedelmi forgalmáról. Nyilvántartja az egész világ gabonatermelését. Jótékonyan hat az árak alakulására. Ellenőrzi a vállalatok működését, gondoskodik a munkásnak biztosításáról és közvetítéséről, üldözi a szerencsejátékokat, támogatja a szolid és hasznos vállalatokat. Minden téren és minden időben odahat, hogy a káros jelenségeket orvosolja, esetleg kiküszöbölje, a hasznosakat pedig támogassa, elősegítse. Veszéiy idején pedig gondoskodik arról, hogy a bajba került szolid cég vagy vállalat segítssék, hogy újra lábra állhasson. A kétes vállalatokat pedig pusztulni engedni, mert a válságoknak egyedüli haszna csak az, hogy a beteg gazdálkodást tönkre teszi, a gyenge szervezetű alkotásokat elsöpri, helyet adván a tisztességes, életre való vállalatok érvényesülésének.

— És mondd apus, a válságok sokáig tartanak? Nem mindig. Némelyik gyorsan jön és hamar eltűnik. Némelyik pedig sokáig lappang, eltűnik, megint elbuvik. Van olyan is, mely váratlanul érkezik s addig vendégeskedik a szegény beteg nyakán, míg teljesen meg nem fojtja. A történelem sok ily érdekes, tanulságos válságot jegyzett fel.

A legérdekesebbet elmesélem. A mese szóra anya és leánya is felenelték fejüket a kézimunkától s az apa most már az egész családnak kezdett beszélni.

A legrégebbi válság idejét megállapítani nem lehet. Egy szellemes amerikai nemzetgazdász szerint az első válságot Éva idézte volna elő a paradicsomban. Tény az, hogy a primitív életmód mellett válságokról szó se lehet. A kecskenyészéssel foglalkozó felföldi pásztornép épen úgy nem ismeri, mint az alföldek népe: a juhász, kanász, csikós, földmives. Válságról csak akkor és ott lehet szó, amikor és ahol már nagyobb termelés, fogyasztás, iparvállalkozás és kereskedelem van. Sok érdekes tünettel folyt le s leg-

több tanulságot is vontak le mindegyikből a jövő számára. Kétségtelenül egyik legérdekesebb válság volt a hollandiai tulipán-szédélés. Valamikor a 16-ik század elején épen olyan tulipán lész ütött ki ott, mint nálunk egy pár évvel ezelőtt. Mindenki tulipánt ültetett, mindenkinek ez lett a kedvelt virága.

Oly nagy volt a tulipán iránt a kereslet, hogy az élelmes kereskedők alig tudták kellő mennyiségben szállítani. Aki csak tehetett, felcsapott tulipán kereskedőnek, hisz rövid idő múlva meglehetősen általa gazdagodni. A szenvedély rövidesen vakká vált. Akinek pénze nem volt, az odaadta a tulipán gumóért rubáját, házát, földjét, marháját, sőt még anyósát is. (Kérem ez nem tréfa, történelmi tény.) E betegség a 3-ik év végén őrjöngéssé változott. Most már mindenki, kofák, szolgák, cselédek, urak és parasztok, szegények és gazdagok egyaránt tulipánt adtak-vettek. Egy hagyma ára sokszor 4000 K volt. Amikor e szinte hihetetlen szenvedély elérte tetőpontját, bekövetkezett a kijózanodás. A gumó ára rohamosan esökkenni kezdett s rövid idő múlva sok száz ezer ember tördelte jajgatva kezeit, hogy miért is teremtette Isten a tulipánt oly kedves virágnak. Egy méreteiben nagyobb, hatásában sokkal rombolóbb válság volt Franciaországban 1715—20 között. Ebben az időben XV. Lajos uralma alatt az ország kincstára bizony nagyon csehül állott; már már attól tartott a szegény király, hogy az ország esődbe jut.

Ekkor előállott egy addig ismeretlen ember, Law János s azt mondotta a királynak, hogy ő orvosolni tudná az ország pénzügyeit. A királykét kézzel kapott az ajánlaton s Law megkezdte működését. Először is egy bankot alapított hatalmas tőkével. Minthogy a király pártfogása alatt állott a bank, a közönség bizalma igen nagy volt iránta. Majd méreteiben páratlan társulatot alapított mindenféle üzletek folytatására. A Misszissipi mentére egy egész hajórajt küldött földterületek foglalására. A hajók talán még oda sem érkeztek, Law óriási reklámot csapott, kápráztató színekkel ecsetelte az ottani gazdagságot. A kábító leírásoknak roppant hatása volt. A társulat részvényeit kapkodni kezdték s a vásárlók tolongása oly nagy volt, hogy nem egy részvényest agyonnyomtak. A részvények ára 36-szorosa emelkedett. Az emberek itt is őrjöngeni kezdtek. A szemök előtt lebegő milliók elvették az eszöket. És tényleg sokan milliókat vágta zsebre a spekulációból. S egyszerre csak kislútt, hogy a hajóraj 10 hajóból állott, hogy utközben az is elpusztult, hogy az Eldorádóról egy szó sem igaz. Nosza eszeveszetten igyekezett mindenki tudni részvényein s bizony a 16 000 frankért vásárolt részvény alig 40 frankkal volt értékesíthető. Az elpusztult vagyon értékét 2500 millió frankra becsülték. Egész Franciaország évekig nyögte e csapást; sok ezer család az anyagi és erkölcsi bukás örvényeibe jutott. Lawt agyon akarták verni, de ő jó előre megszökött Olaszországba. XV. Lajos pedig tovább busulhatott az ország még siralmasabb állapotán.

Ugyan ezen időben Angliában szintén igen érdekes és tanulságos válság pusztított. Az embereknek az a mániája támadt, hogy mindenáron vállalatot alapítottak. A Déli Tengeri Társulat mesésen jövődélmező üzletei ingerelték őket. Könnyen, gyorsan pénzhez jutni lett a jelszó. Rengeteg vállalat keletkezett még több részvényesekkel. Ezeket buborék-vállalatoknak nevezi a krónika. Még a trónnak örököse is résztvett ily vállalkozásban. A részvények árai örökösön hullámoztak. Egy jó kedvű kortárs érdekes vállalkozásokról számolt be az utókornak.

Ilyenek: A perpetuum mobile, az életelixír, a fűrészpör olvasztás, a repedés nélküli légmentes deszkagyártás, az iskolai feladat készítő gyár, az asszonyoknak való szájlakat készítés vállalatai.

Sokszor érdekes és ostoba hirdetések csalogatták a népet, pld. ilyen: Aláírást nyitok 2 millió erejéig egy sokat ígérő vállalatra, melynek célját később fogom ismertetni. És kérem, egy óra alatt tuljegyezték az öszezget. Egy titokzatos valaki pedig semmit sem jelezett, csak aláírásokat gyűjtött és igen tekintélyes summa gyűlt össze rövid egy nap alatt; másnap aztán egy újabb hirdetés látott napvilágot, melyben a titokzatos idegen felszólította az aláírókat, hogy vegyék vissza pénzüket, mert ő csak azt akarta megtudni, hogy hány bolondot lehet egy

nap alatt fogni. A részvények száma oly irtó-zatos sokra szaporodott, hogy egész Angliát belehetett volna vele fedni. A Kraoh itt is bekövetkezett. A részvények értéküket veszítették; a hiszékeny polgárok pedig kesereghettek nehezen szerzett vagyonuk elvesztésén. Egy hatásában nem kisebb válság, mint a Law-féle, jutott ki Franciaországnak a forradalmi idők elején. Hogy a kormány pénzhez jusson, lefoglalta az egyházi testületek és az emigránsok roppant birtokait s ezek értékesítésére kötelezvényeket bocsátott ki. Célját el is érte volna, ha a papírok kibocsátásában mérséklettel él; ámde a pénzhez való jutás e könnyű módja elvette a kormány eszét s nyakra főre temérdek mennyiségben bocsátott ki assignátákat. Közben kitört a rémuralom s mint ilyenkor szokás, mindenki csak esegő éropénzt fogad el, a papírok kezdtek értéküket veszteni és 1796-ban bekövetkezett a papírok teljes elértéktelenedése. 45 ezer millió papír veszítette értékét és általa sok százezer millió frank pusztult el, magával rántva a népek millióit, a kormányt, egész Franciaországot, mert ugyancsak ez év végén az állam esődbe jutott. A francia nép humora az első alkalommal kibocsátott papírokat elnevezte apa-részvényeknek, az újabb kibocsátásokat pedig sorban leány, unoka és dédunoka részvényeknek. Ma már praktikusabbak a kormányok, mindjárt a dédunokán kezdik. Az assignáták emlékét nagyon sokáig megőrizték a Rajnapart lakói, mert házaik falát tapéta helyett assignátákkal ékesítették.

(Folyt. köv.)

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Publi.

Glenn György vagy a női bájok.

Tekintve azt a sok szép édes asszonyt és nem kevésbé édes lányt, akikkel városunk méltán büszkélkedik, ennek a derék angolnak ideája, melyről alant lesz szó, joggal foglalhat e rovatban helyet.

Tudják-e ki az a Glenn György? A tisztelt férfiú egy amerikai képviselő és törvényjavaslatot készített: a mesterséges női bájok üldözésére.

A ki valaha csak egy pillanatra is bekukkanhatott egy bájos hölgy öltözés-zobájába, amelyet bátran lehetne laboratóriumnak nevezni, az tisztában lehet azzal, hogy milyen vakmerő és elszánt ember lehet Glenn György. Mert az ember merészsége már sok mindent produkált. Egyesek most vivják elkeseredett harukat a légi elemekkel, mások a víz alatt akarnak utat teremteni, sőt némelyik cserepező legény hat emelet magasságban oly nyugodtan sétál a tető szélén, mintha csak a Dunaparton sétálna. Szóval ezer és három példája van annak, hogy bátorság, elszántság és vakmerőség jóskán akad az emberben.

De hogy akadjon valaki, aki törvényt merjen írni arról, hogy a nők ne mesterségesen legyenek bájosak, hanem elégedjenek meg azzal, amit a természet adott, — ez a legnagyobb vakmerőség, sőt kész öngyilkosság.

Önök Mister Glenn jobb lett volna egyenest egy villamos székre ülni. Mert biztos, hogy el fogják pusztítani. És ez a villany szék végre is egy jó, rövid, de biztos halálmód; de hogy elpusztuljon rózsás körmöcskék karmolásai közt, elpusztuljon millió kenőcsös és festékes tégely zuhatagában, elpusztuljon lángostorokká font copfok és hajkötetek subintásai alatt, avagy drága aranyfogak harapásai és megmérhetetlen métermázsa »női báj« nyomása alatt, bizony ez szomorú halál. Legalább is nem illik egy törvényhozóhoz.

Nem! Mister Glenn! Ön azt nem fogja megérni soha, hogy a női bájok millió kis skatulyáit, vegyszereit, lombikjait a törvény megsemmisítse. És nem is kívánatos, hogy ön ezt megérje. Mert azokból a megszámlálhatatlan kis dobozokból, kazettákból, tégelyekből és festékes rudakból, melyeket ön meg akar semmisíttetni, nem is annyira a női bájokat kenik fel hölgyeink, hanem az illuziót. Erre pedig nagy szükség van!

Tudja hogy járt egy barátom? Udvarolt egy kis barna asszonynak. Csudaszép asszonyka volt. És ezt észrevette egy másik asszonyka, aki szintén csudaszép teremtés volt, de szőke. A csudaszőke nem nézhette a csudabarna hódítását és egy alkalmas találkozásuál jóakarattal

avatkozott bele az én szerencsés barátom legprivátább ügyébe.

— Tetszik magának az a kis barna asszony? — kérdezte gunyos és kacórá mosolyával.

— Tetszik — felelte őszintén a férfi.

Itt egy hullámos, osengő és ingerlő kaogás következett.

— Hiszen annak nincs is . . . szemöldöke!

— Nincs . . . szemöldöke? csodálkozott az én barátom és a legközelebbi félőrában ott volt a megszólt menyecskenél, hogy megnézze: csakugyan nincs-e szemöldöke.

— Mit vizsgálhat olyan furosán? — idegeskedett a barna asszony.

És a barátom meggyóna a szőke asszony lelketlen árulását.

— Mit?! Még az beszél! — tört ki egy tigris haragjával a leleplezett asszonyka. — Hiszen neki nemcsak hogy szemöldöke nincs, de még a haját is festi . . .

Lássá mister Glenn, az én barátom minderről nem tudott és ép oly boldog volt, mikor a barna gyönyörű ivű szemöldökét csókolhatta, mint amikor a szőke illatos hajzuhatagába kábulhatott.

Hát ilyen és ezer oknál fogva számság az ön törvénye Glenn György, a miből bizony semmi sem lesz. Mert nincsen annyi fegyvere az államhatalomnak, mint a hány »báj tégely« rejtőzik egy modern asszony pipere asztalán. És nincs az a reális törvény, a mely felérne egy kis illuzióval.

Korhely himnusz.

Átittuk az éjt dévaj kedvel
S im már pitymallik odakinn,
Beküldi sugarát a reggel
A korcsma szük ablakain.

Bort, újra bort! Ha hajnal ébred,
Ha éj közleg, mindegy nekünk!
Bort újra, bort! Mi napot, éjet,
Órát, percet nem ismerünk!

Mi a mi időnket beosztja,
A poharunk az egyedül,
A mint kezünkben váltakozva,
Hol megtelik, hol kiürül.

Igyunk! Busak vagyunk s szegények,
De gazdagok s vigak vagyunk,
Mig zeng ajkunkon a borének
S mámorba ful lelkünk, agyunk!

Hajrá igyunk! Éljen a mámor!
Hajrá igyunk! Éljen bor!
Körülöttünk már a kocsmá táncol
S a föld kifut a lábunk alól! . . .

Borozva, danolászva együtt,
Lelkünk mámor zsi bongja át.
Bort, újra bort! — Nem irigyeljük
A biboros királyt magát!

Mért irigyeljük? — Hogy ruhája
Csak úgy sugározza a fényt?
Kifényesedve a kopásba
Hej jobban csillog a miénk!

S oly hatalmas, mint egy Isten;
Szolgálja kényét egy sereg?
Van seregünk nekünk is itten:
A hosszú boros üvegek.

E nagynyaku, szikár vitézek
Értünk ontják ki vérüket! . . .
Hajrá! . . . Boldog az, aki részeg
S but, bánatot borba temet.

Biz úgy király! Hiába nyomja
Ékes korona a fejed
S ragyog körül királyi pompa.
Mi nem eserelnénk teveled!

Lehet a ruhád cifra, selymes,
Mi azért nem irigyelünk,
Bársonyos trónuson pihenhetsz;
Az asztal alatt jobb nekünk!

Borzalmas gyilkosság.

Agyonvert kéményseprő inas.

Vasárnap este hét óra körül Stefancz Gyula, Stefancz József zalamegyei kéményseprőmester 21 éves fia Dr. Halász Vilmos orvost azzal a riasztó hírral hívta átja lakására, hogy a kéményseprő inas vérben fetreng a segédék szobájában.

Dr. Halász Vilmos sietett a fiatalemberrel Stefancz Józsefnek a Berzsenyi-utcában levő

házához, ahol a segédek szobájában, a padlón feküdt Kondor Sándor 16 éves tanonc hullája.

Az orvos már csak a halált konstataálhatta.

A szerencsétlen fiu feje szét volt roszolva. A padló vértócsákkal volt tele s az agyvelő roncsai szerez-szét fecskendeztek. A fal is csupa vér, a hullá feje, arca vérral borítva. Rettentetes halálusa, borzalmas gonoszított nyomai látszottak az egész szobában.

A rendőrséget s a csendőrséget, valamint a vizsgálóbírókat azonnal értesítették. A helyszínére sietett Szilágyi h. rendőrkapitány, több rendőrrel; Szalay László vizsgálóbíró, dr. Gráner Adolf városi orvos, Varga járási csendőrmester és két csendőr.

A háziakat azonnal kihallgatták. Nem volt otthon más, mint Stefaneoz József kéményseprőmester, Stefaneoz Gyula és Zsoldos Mária 17 éves cselédleány.

A büntényről először Stefaneoz Gyula adott hírt. A fiatal ember úgy adta elő a dolgot, hogy este 7/7 óra tájban ment haza s amint a segédek sötét szobájába tért, érezte, hogy a padló nedves, a lába csuszlik. Erre gyufát gyújtott s borzadva látta, hogy az inas véres teteme fekszik a földön. Atyját értesítette a rettenetes esetről, Stefaneoz József pedig rögtön orvosért küldte a fiát.

Zsoldos Mária cselédleány, aki egész délután otthon volt, azt vallotta, hogy nem hallott, nem látott semmit.

A csendőrök először a kéményseprő segédek keresétek, mert az ifju Stefaneoz olyanforma nyilatkozatot tett, hogy a kéményseprő munkások között sztrájkmozgalom észlehető s nem lehetetlen, hogy a segédek abból folyólag haragudtak a fiura.

A kéményseprő legényeket meg is találták özv. Gesovicsné korcsmájában, ahol békésen borozgattak. A korcsmában egész konsternációt okozott, amikor a megrémült embereket a rendőrségre vitték. Szerencsére a kéményseprők egész délután nem voltak otthon s alibijüket lépésről lépésre tudták igazolni. A rendőrségtől tehát szabadon bocsátották őket.

A kihallgatás éj.élet után egy óráig folyt, eredményre azonban nem vezetett. Az bizonyosnak látszott, hogy a borzalmas gyilkosságot csak a helyi viszonyokkal ismerős egyén követhette el, de bünjelet — a sötétség miatt nem lehetett találni. A rendőrkapitány tehát a házat egész éjjel őriztette s reggel folytatta nyomozását, amelynek váratlan fordulatot adott egy véres esakány.

Az udvaron levő disznóól háta mögött találtak rá a hosszú nyelű, súlyos szerszámmra, amelynek vésső alaku végén vért és verőroncsokat lehetett látni, a nyele pedig teljesen vérral volt borítva.

A rendőrségen Zsoldos Mária, a csinos, fiatal cselédet fogták szigorua vallatóra. A leány állhatatosan tagadott. Nem látott, nem tud semmiről.

A holmija között azonban egy véres szoknyát találtak, amelynek az első része, a kötény alatt teljesen vérfoltos, míg a kötényen vérnyomok nincsenek.

Zsoldos Mária a súlyos bizonyíték láttára már hajlandóbb lett a vallomásra, de egymással ellentmondó feleleteket adott és Stefaneoz Gyulát keverte gyanuba.

Stefaneoz Gyula azonban tagadja, hogy része volna a borzalmas gyilkosságban.

Stefaneoz Gyulát és Zsoldos Mária letartóztatták és átkísérték a kir. törvényszék fogházába. A vizsgálat nagy eréllyel folyik.

A városban az a hír terjedt el, hogy a szerencsétlen Kondor Sándor meggyilkolása összefüggésben volna a mult ősszel a kaszabázi hid alatt talált gyermekhulla kitételével. Ennek a hírnek egyelőre pozitív alapja nincs. A vizsgálat ugyan ebben az irányban is megindult, de hogy milyen eredménnyel, az még hivatalos titok.

A szerencsétlen véget ért kéményseprő tanoncot, akinek tragikus sorsa mindenkit meghatott, nagy részvét mellett temették el a zalaegerszegi temetőben.

Hivatalos rovat.

I.

Zalaegerszeg r. t. város tulajdonát képező vadászati jog 1909. március 26-án d. e. 10 órakor a városház kis tanácstermében nyilvános árverésen hat évre bérbeadták.

Kikiáltási ár 500 K, melynek 10%-a bánatpénzül leteendő.

A közelebbi feltételek a polgármesteri iktató hivatalban megtudhatók.

II.

Közhírré teszem, hogy az 1909-ik évi házbeosztály adó az 1883. évi 44. tc. vonatkozó §§-a értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át vagyis f. év február hó 22-től 30-ig közszemlére kitétetik, ahol is a hivatalos órak alatt bárki által betekinhető.

Zalaegerszeg, 1909. február 8.

Dr. Korbai, polgármester.

Hírek.

Városi közgyűlés. Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete mult héten rendkívüli közgyűlést tartott, melyen következő ügyek nyertek elintézését. A város területén ingatlanok telekkönyvi átírásáért fizetendő városi díjakról készített szabályrendelet a napirendről levétetett, mert a városok segélyezése tárgyában megindított országos mozgalom alkalmából a kormány olyan kijelentést tett, hogy a városok ilyen pótdíjak szedésére feljogosítottak. Abban az esetben pedig, ha a kormánynak ez a kijelentése valóra nem válnék, a közgyűlés a szabályrendeletet tárgyalás alá veszi. — Tudomásul vette a közgyűlés a tanács azon intézkedését, mely szerint a polgármester részére 910 K és a rendőrkapitány részére 630 K lakbért folyósított; mert az 1886. évi XXII. tc. 66. §-a szerint a polgármester lakbéré a főszolgabíróknál, a rendőrkapitányé pedig a szolgabíróknál kevesebb nem lehet. Elfogadta a közgyűlés a tanácsnak azt a javaslatát, hogy a helybeli m. kir. posta és távirtda hivatal a városi ovodában helyeztesse el, mely célra az épület megfelelő módon átalakítandó lesz. Ugy kontemplálják, hogy az ovoda, melynek értéke 35—40.000 koronát képvisel, mintegy 30.000 korona költséggel átalakíthatnák, ovodául pedig megfelelő helyiségről történék gondoskodás. Az ajánlat elfogadása esetén a város 15 évre kötné meg a szerződést s pedig 5248 korona évi bérért. Az ovoda helyiséget annál inkább bérbeadhajta a város, mert céljának amugy sem felel meg s a 35—40 ezer koronát érő épület ugyszólván alig hajt hasznót. Míg ha a posta számára átalakítják s az új ovodát körülbelül 20.000 korona költséggel berendezik, a városnak befektetett tőkéje 5 1/2 %-os kamatot jövedelmez. A határozatot a közgyűlés egyhangulag hozta meg, annak dokumentálásul, hogy fontosnak tartja, hogy a posta a város központján maradjon s ne vitessék ki a periferiákra, ahol csak nehézkesen és idővesztéssel lenne elérhető.

Ezzel kapcsolatban tárgyalta a közgyűlés Fürst Sándornak azt a beadványát, melyben kijelenti, hogy hajlandó a postaigazgatósággal a postahivatal elhelyezésére vonatkozólag kötött szerződésétől visszalépni, ha az államépítészeti hivatal a posta részére tervezett házban helyezné el; mely esetben olyan épületet hajlandó e célra építeni, a minőt a kereskedelmi kormány

kijelöl. A közgyűlés Fürst Sándor ajánlatát helyesnek találván, elhatározta, hogy azt pártoló vélemény kaposán terjeszti föl a kereskedelmi ministeriumhoz.

A város vadászati jogának 6 évre leendő bérbeadását a közgyűlés elhatározta, hogy a kikiáltási ár 500 korona s a szerződés a közgyűlés jóváhagyása alá lesz terjesztendő.

A Skublics Jenő alapítvány évi kamatait Pávliosek Ferenc elaggott, munka és keresetképtelen iparosnak ítélte oda a közgyűlés.

A háziszemét kihordására vonatkozó szabályrendelet a napirendről levétetett és a városi tisztviselő orvosnak, véleményadás végett, kiadatni határozatott.

A vizenyős szabadosácsi legelő alagosövezésére a kormánytól 15.000 koronányi kamatmentes amortizacionális kölcsön felvétele iránt lépések lesznek teendőek, hogy a legelő idővel hasznot-hajtó legyen.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a városnál kezelt „Szent Antal“ szobor és „Szent Háromság Kápolna“ alapok a plebániának adandók át kezelés végett. Végül Steiger József és Károlynak, valamint Löwy Johannának illetőségét tárgyalták.

Eljegyzés. Fülöp Jenő zalaegerszegi kir. törvényszéki jegyző eljegyezte Szigethy Margit urleányt, Dr. Szigethy Elemér zalaegerszegi ügyvéd bájos leányát.

Pénzügyi kinevezés. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Arany Izor zalaegerszegi számvizsgálót pénzügyi számtanácsossá, Vidóczy Pál s Horváth Kálmán ugyanitt, Goraschek Adolf balatonfüredi s Tóth János keszthelyi pénzügyi számellenőröket jelenlegi állomáshelyükön való meghagyás mellett számvizsgálókká nevezte ki.

A mai hangverseny. A délolaszországi és ajkai szerencsétlenek javára ma rendezendő hangversenyre a jegyek jó része már elfogyott. A mulatság népes és fényes lesz. Sokan jönnek be vidékről is. Különös érdekességet kölcsönöznek az estnek az énekszámok, Malonyay Dezső felolvasása s a soproni katonai zenekar szereplése. — Műsor a következő: 1. „La Bohème“ Opera Puccinittól. Előadja a cs. és kir. 48-ik gyalogezred zenekara; 2. „Bányarobbanás“. Költemény. Irta Hantke Emil. Szavajla ifj. Czukelter Lajos. 3. Műdalok. Éneklő Halápy Julia urnő. 4. Magyar népdalok. Előadja a zalaegerszegi Daloskör. Karmester Kurucz János ur. 5. Felolvasás. Tartja Dr. Malonyay Dezső ur. 6. Dalok. Éneklő Szilágyi Dusi urnő, a Király-Színház művésznője. 7. „Magyar ábránd“ Bachóttól. Előadja a cs. és kir. 48-ik gyalogezred zenekara. — Lapunk zártakor értesülünk, hogy Szilágyi Dusi urnő nem jöhet le, de a hangversenyre megjönnek gróf Kinszkyné Palmay Ilka urasszony, Komlós Iona urnő a Vigszínház művésznője és Sarkady Aladár ur, a Vigszínház tagja.

Az új bank megalakulása. Amiről lapunkban több ízben megemlékeztünk, t. i. hogy az Országos Gazdasági Bank Rt. Zalaegerszegen fiókot állt fel, az tegnap szombaton délelőtt be is következett. Ritkán jött még össze annyi komoly ember, mint a bankfióknak alakuló értekezletén. Földbirtokosok az egész vidékről, kereskedők és iparosok, gazdasági és társadalmi életünknek több kiválósága vettek részt az értekezleten. Ez a gyűlés is fényes tanubizonyosság amellet, hogy a bankot valósággal a közszükséglet teremti meg és hogy e bankra gazdasági életünkben okos és tapintatos vezetés mellett nagy feladat és nagy jövő vár.

Herceg Sulkovszky Viktor elnökle alatt Nagy Andor vezérigazgató volt az első felszólaló. Örömeinek odott kifejezést, hogy ily nagy érdeklődés nyilvánult meg a bank iránt. Válaszolt a létesítendő bank célját, mely ugymond agrár-érdekeket akar első sorban szolgálni, az ipar és

Sirolin

Emeli az étvágyat és a trétsólyt, megszünteti a köhögést, váládékat, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkort „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájca)

„Roche“

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

kereskedelem becsületes támogatásával együtt. A bank gazdák érdekeinek erős támogatója lesz de minden társadalmi osztály, minden foglalkozási ág egyforma kielégítést fog találni. Kéri az értekezletet, hogy akinek valamelyes észrevétele van, terjessze elő. Elsőnek Szily Dezső szólalt fel. Örömeinek ad kifejezést, hogy ez a bank létesülni fog, de megnyugtatót kér aziránt, hogy a bank önálló lesz és független a központtól. Vöcsköndy László garanciát szeretne aziránt, hogy a kis- és középbirtokosok olesó hitelben fognak részesülni, s hogy a bank régi adósságait előnyösen konvertálni fogja. Sárközy Viktor tudni akarja, hogy a részvény törzsrészvény jellegű lesz-e, s szeretné ha azt a tőzsdén jegyeznék. Bartha László azt óhajtja hogy a bankot a központ által kiküldendő szakember vezesse. Kluger Jenő pedig a kereskedők és kisemberek érdekében szólalt fel.

Vezérigazgató megadván mindenkinek a teljesen megnyugtató feleletet, az értekezlet kiküldött egy 15 tagból álló előkészítő bizottságot, amely az összes ügyeket intézi a végleges megalkulásig, mely a legközelebbi jövőben várható. A gyűlés végén tekintélyes számban jegyezték részvényt úgy, hogy a kívánt összeg majdnem egészen együtt van.

Mihálovics Géza huszárkapitány tragikus esetével sokat foglalkoztak a múlt héten a fővárosi lapok. Képzelték, hogy a hírek Zalaegerszegen nagy érdeklődést keltettek. Hiszen köztünk nőtt kicsinyből nagygyá ez a minden ízében urimodoru, előkelő gondolkodású, szívben lélekben nemes ifju, akit mindnyájan szerettünk, kiváló tehetségeit elismertük és respektáltuk. Láttuk, amint saját erejéből, szorgalmából, tehetségeinek kifejlesztésével értéke és pozíciója mindegyre nagyobb lett s pályájának emelkedésével feltűnt előttünk egy fényes katonai karrier, méltóságokkal, kitüntetésekkel és díjszéggel teljes. És ime, azt hozza a hír, hogy ez a művelt, nemes szívű, jó fiu, a derék katona most fogságban szenved rettenetes lelki kínokat; gyöttrődik és reményvesztetten várja a kétes jövőjét. Miért? Igen, miért? Ki tudja azt? Nagyurak szeszélye, hóbortja, felháborodása, a véletlen ostoba játéka taszította-e oda, ahol most szenved? És lesz-e igazság, amely visszaadja őt önmagának és szeretteinek? Ki tudja? Mert a középkori sötétség utolsó árnyéka még megmaradt a katonai fogházak falain belül és ott, ahol legnagyobb a dísz, a fény, a pompa és a hatalom: a trónusok háta mögött. Azon a sötétségen keresztül látni, áttörni nehéz. De egy bizonyos a mi érzésünk szerint: Mihálovics Géza nem lehet bűnös ember. Vannak olyan érzések, amelyek nem csálnak. Vannak sejtések, amelyek erősebbek az igazságnál. Van hit, amely többet ér a tudásnál. Ennek az érzésnek és hitnek az erejével mondjuk, hogy az a szerencsétlen huszárkapitány, akit a főhercegi sarjak nevelőjéből fogollyá tett talán a szeszély; akit a fényes udvari környezetből egy szűk cellába száműzött a nagyuri önkény, az nem bűnös ember, hanem áldozat. És mi várjuk az igazság feltámadását és mélyeséges részvételt állunk a lesújtott család mellé, amikor visszavárják daiás fiukat, aki emelt fővel fog hozzájuk térni.

A zalaegerszegi ipartestület ma tartja évi rendes közgyűlését, saját házában nagytermében. A tárgysorozatba az elnöki jelentés, a jövő évi költségvetés megállapítása s választások vannak felvéve. Az előjárásból kilépő tagok: Kovács László elnök, Morandini Tamás számvizsgáló, Bita Károly, Breisach Sámuel, Goldfinger Dezső, Kummer Gyula, Lendvay László, Papp Alajos, Pittermann István, Takács István előjárásági tagok és Bácsay János póttag. A meghívókhöz csatolt zárszámadás szerint az ipartestület múlt évi bevételé. 4957 K 36 f, kiadása 4659 K 98

f volt. A vagyon 34.252 K 16 ft tesz ki, amelyvel szemben a teher 15024 K 25 f. Az ipartestületnek 492 tagja van.

Nyilvános köszönet. A Zalaegerszegi Takarékpénztár a felső kereskedelmi iskolai önképzőkör részére 20 koronát, a nőegylet részére 70 koronát, a szegénysorsu elemi iskolai tanulók tanaszereire 20 koronát adományozott. — A Zalamegyei Központi Takarékpénztár az elagott iparosok javára 30 koronát, a zalaegerszegi munkásegyletnek 10 koronát, a legjobb érettségi vizsgát teendő két szegénysorsu felsőkereskedelmi iskolai tanuló megjutalmazására 20 koronát, a nőegyletnek 30 koronát adományozott. — A Zalavármegyei Takarékpénztár a nőegyletnek 20 koronát, a felsőkereskedelmi iskola segítőegyletnek 20 koronát, a Maszkileldol betegsegélyző egyletnek 20 koronát adományozott. — Breisach Sámuel az elagott iparosok alapja javára 20 koronát s egy asztaltársaság ugyanazon célra 15 koronát adományoztak. — A zalaegerszegi izr. szegény gyermekeket felruházó Chanuka egylet részére a Zalaegerszegi Takarékpénztár részvénytársaság 40 K, és a Zalamegyei központi Takarékpénztár 30 K volt szives adományozni. — A Zalaegerszegi Takarékpénztár r. t. az izr. betegsegélyző egyletnek 40 koronát, a Zalamegyei Központi Takarékpénztár r. t. 20 koronát küldtek. — A zalaegerszegi szegény gyermekeket felruházó Chanuka egylet a Zalaegerszegi Takarékpénztár 40 K, a zalamegyei Központi Takarékpénztár 30 K, s a népkonyháknak szintén 30 K adományozott. — Az adakozók fogadják a tanítézetek, az egyesületek és az ipartestület hálás köszönetét.

Esküdtzéki tárgyalások. Hétfőn kezdődik a zalaegerszegi kir. törvényszéknél a f. évi első esküdtzéki ülészek, amely alkalommal öt bűnügy kerül tárgyalás alá. — Barbalits György halált okozó súlyos testi sértéssel, Dávid István szándékos emberölés büntetével, Németh Böröcz Ferenc szándékos emberölés büntetével és Spingler József rablás büntetével vádolva állnak a bíróság előtt. Az ülészekre a következők es üdtek vannak behíva: Léránt József (Tapolca), Horváth Flórián (Szöppök), Hirsch Lipót (Tapolca), Somogyi József (Ságod), Mónok Boldizsár (Boozföld), Dr Wollák Adolf (Alsólendva), Tuss Antal (Tapolca), Steiner Simon (Sümeg), Tivadar Ferenc (Alsólendva), Szüts Zsigmond (Sümeg), Szigethy Ödön (Tapolca), Técs Károly (Tapolca), Szukits Gyula (Zalaszentiván), Sümegi József (Csabrendek), Spiegel Lipót (Pókafa), László Dezső (Rigács), Marton László (Zalaegerszeg), Topler György (Bucsuszentlászló), Pető Lajos (Kemendollár), Bódis Tivadar (Sümeg), Boros Károly (Ságod), Ujlaky Béla (Andráshida), Heinrich Lipót (Zalaegerszeg), Hány Dezső (Hóttó), Dr Buzás Dezső (Tapolca), Hayden Sándor (Szalapa), Grósz Győző (Zalaegerszeg), Zdrávy Árpád (Türje), Nagy Károly (Zalalövő), Kayser Vilmos (Bak). — Pótesküdték: Löbl Dávid, Mart Pál, Mentés György, Schmiedt József, Radó Antal, Nagy Sándor, Kummer Gyula és Kocsuba Emil (Zalaegerszeg).

A zalaegerszegi polgári daloskör estélye. A polgári dalkör, amely egy évvel ezelőtt egész osendben megalakult és annál osendesebben dolgozott, a múlt héten lépett fel először nagyobb szabásu hangverseny keretében. A közönség eléggé méltányolta a daloskör szorgalmát és igyekezetét. Az „Arany Bárány” nagyterme bár nagyobb közönséget is befogadhatott volna, de -- tekintve az idej mulatságok sikerét -- a dalestély rendezőinek sem lehet oka a panaszra. Az erkölesi siker szintén számottevő és biztató. Nem mondjuk, hogy az ifju dalkör nagy művészi produkeióval lépett a közönség elé. De amit nyújtott, az jó volt. A hanganyag kiváló, a karmester — Kurucz János — megmutatta,

hogy képes a vezetésre; most már csak a szorgalom és kitartás ne lankadjon, akkor megjönnek a nagy sikerek is. A karmester érzékét dícséri, hogy könnyebb hangversenydarabokat választott ki s tanított be, későbbre hagyván a nehezebben megoldható problémákat. Az elismerés az általános tetszésben nyilvánult meg s a dalárda minden darabját megújrázták. — Dr Korbai Károly polgármester a magyar dalról tartott szép felolvasást, amelynek a költői lendületig emelkedő részletei mindvégig ébren tartották a az érdeklődést. — Paukovich Hajnal Stefike cimbalomjátéka az est nagy élvezetet nyújtó pontja volt. Bravuros technikával játszott s hangszerét teljes biztossággal kezelte. — Kurucz János zongorajátékát nem kell dícsérnünk. Különleges egyéni felfogása, hatalmas technikája, eredeti magyar ritmusa mindig hatnak. Ritka nagy készséggel játszik s futamai mesések. — Az est minden száma kiválóan sikerült s a műsort követő tánomulatság sem hagyott kívánni valót. Reggelig tartott s mindenki elégtelen ment haza. A mulatságon felülfizettek: Tosch Károly 80 K, Dr Korbai Károly 5 K, Heinz János, Keckés Dezső, Lakatos István, Dr Hajós Ignác, Rajcsányi Mihály, Gájassy Lajos 2—2 K, Ács Imre, Goldfinger Dezső, Horváth Imre, Weisz Samu, Stefan Jakab, Haász Miksa, Unger Antal, Hajmássy Imre, Rozenkrancz István, Deutsch N., Schütz Frigyes, Deutsch Hermán, Kohn Gyula 1—1 K, Toriszay József 60 f, Horváth Miklós, Pollák Lajos 40—40 fillér, Horváth Lajos 30 fillér. A felülfizetésekért köszönetet mond az elnökség. Kazás Lajos budapesti vendéglős 50 koronával a dalkör alapító tagjai közé lépett.

A Zalaszentgrót és Vidéke Takarékpénztár rt. Weisz Lajos könyvelőt cégvezetői jogosultsággal ruházta föl.

Mulatság Tapolczán. A tapolczai kórház-egyesület tegnap, e hó 13-án tarotta meg szokásos házi piknikjét, amelyen, miként a meghívón olvasható, Hantke Emil, az ismert zalaegerszegi krónikás, hírlapírói néven „Pabi” saját szerzésű szépirodalmi művét olvasta fel.

Mulatság. Hahóton kellemes mulatságot rendezett az ifjuság Schönfeld Antal vendéglőjében. A résztvevő családok rengeteg étel és italneműt hoztak össze a mulatságra s a vendéglős is kitett magáért a jó kiszolgálással. A mulatság reggelig tartott a legjobb kedélyhangulatban.

A zalaegerszegi Keresztény Munkásegylet sikerült mulatságot rendezett a múlt héten, a „Korona” szálloda emeleti helyiségeiben. Fábian Gábor hitoktató és Czobor Mátyás vármegyei aljegyző, az egylet vezetői nagy fáradsággal és az ügy iránti lelkesedéssel ügyes programot állítottak össze. Fábian Gábor a „Rákóczi lobogója” című melodrámat szavalt, Kurucz János zongorakísérete mellett; Czobor Mátyás pedig a munkáskérdésnek keresztény szellemben való megoldásáról tartott beszédet. Majd párjelenet következett, amelyben Laurencsik nővérek kuplékat énekeltek, végül pedig egy kis vigjátékot adtak elő szép sikerrel. Programmon kívül ifju Czukelter Lajos énekelt két szép dalt. Előadás után tánc volt reggelig.

Gyűjtés a messinaiak javára. Az olaszországi földrengés által sujtottak javára Alsódomboruban rendezett gyűjtés alkalmával a következő adományok folytak be: Hirschler Miksa 30 K, Alsódomboru község 10 K, Dr Zalán Gyula 10 K, Hirschler Elek 10 K, Szegő Izidor 2 K, Lőke Lajos 2 K, Radó Róbert 2 K, Varga Gyula 2 K, Stefics István 2 K, Fesztl Antal 2 K, Szegő Henrik 2 K, Dr Braun Nándor 2 K, Mihácz János 2 K, Hajdinyák István 1 K, Mayer Mór 1 K, Rózsai Lajos 1 K. Az adományokat a perlaki főbíróhoz juttatták.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyei ház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára, különféle kőszénre, koksza és faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör felolvasása és hangversenye. A délolaszországi földrengés és az alkalmi bányarobbanás szerencsétlencének segélyezésére a helybeli Irodalmi és Művészeti Kör a szabad licium keretében f. hó 21-én, vasárnap d. u. egy, a földrengéseket ismertető, tehát rendkívül alkalomszerű felolvasást és hangversenyt rendez. Belépő díj 1 K. Abban a nagy segítő mozgalomban ugyanis, amellyel az egész művelt világ siet a haragvó isten sújtotta emberek könnyeinek fölszárítására, rettentő nyomoruknak mérséklésére a valósággal egyetemes lélekfájdalmak elűzésére, rész kíván venni a Z. I. és M. K. is. Számít arra, hogy városunknak a szépért és tanulságos dolgokért lelkesedő közönsége körében ez a vállalkozása népszerű és szívesen támogatott lesz, hogy amikor úgy kér áldozatot a közönségtől, hogy az az irgalmasságának nem is igen terhes bizonyosságát adja eszerében egy élvezetes és tanulságos délutánért, nem marad a Kör megára, de inkább mindenki, aki teheti vállalkozásában segítségére lesz. Ebben a hitben, ebben a reményben fog e délután megrendezéséhez és ismertetéséhez ezúttal műsorát. A Z. I. és M. K.-nek nagystílusú zenekara Sándor Zsigmond karmester vezetésével két gyönyörű számmal szerepel. Egy kedves, bájos egyveleget ad elő: „Kinematográf hangokban” Ertilől és Kéltől a Magyar vígjáték nyitányát. Keresztury József dr. ügyvéd ur pedig mintegy 50, jórésztben maga készítette gyönyörű vetített képbemutatója azt a rettenetes pusztítást, amit a földrengés Messinában és környékén okozott. Vázolni fogja Messinának keletkezését, fejlődését, a város fekvését, népének szokásait, erkölcsét, a környék nevezetességeit, rendkívül érdekesen, vonzóan. Szóli fog a földrengésről általában, annak fajai- és okairól, de különösen ismertetni fogja a decemberi délolaszországi földrengést, lefolyását s kimutatja legvalószínűbb okait. — Ha a Z. I. és M. K.-nek ez a szép és nemes vállalkozása a közönség körében visszhangra és támogatásra talál, sok szenvedő embernek kevesebb könnye hull.

A Zalaegerszegi Karácsonyfa Egylet részére a februári hangverseny alkalmával jegy megváltás címén Tahy Rozália urasszony 2 K, Nyáry Kálmán urasszony 3 K küldtek; özv. Inkey Kálmán urasszony 25 K, özv. Dr Mangin Károlyné urasszony 6 K adományoztak. — A Zalaegerszegi Takarékpénztár 40 K, a Zalavármegyei Takarékpénztár 30 K, a Zalamegyei Központi Takarékpénztár 70 K küldtek az egylet pénztárába. — A februári hangverseny összes bevételé 684 K 40 f volt.

A zalaegerszegi Kaszinó által kibocsátott 50 K kölcsönkötvények közül kiarsoltak: Csertán Károly 8 számú, báró Solymossy Ödön 15 sz., Hajik István 37 sz., Szalay László 45 sz., Dr Hány István 54 sz., Dr Czinder István 63 sz., Dr Keresztury József 75 sz., Dr Obersohn Mór 91 sz., Farkas József 97 sz., Dr Jakabffy János 102 sz., Fischer Pál 104 és 105 sz., Dr Grünwald Samu 107 és 108 sz., Lányi Kálmán 110 sz., Thassy Kristóf 130 sz., Dr Thassy Gábor 131 sz., Weisz Ignác 135 sz., Hertelendy Ferenc 145 sz., és Dr Szigethy Elemér 149 sz., kötvényei. A kötvények ellenértékét az előmutatóknak Vidóczy Pál, a Kaszinó pénztárosa kifizeti.

Tanítválasztás. A nyugdíjazás folytán megüresedett bajosai tanítói állásra megejtett választás

alkalmával Holler Andor okleveles tanítót választották meg.

Az Országos magyar kereskedelmi egyesülés Zalamegyei kerülete Nagykanizsán, 1909. február hó 14-én, vasárnap délután 3 órakor a város háza nagytermében közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Számadatok előterjesztése. 3. Beszámoló az OMKE működéséről, tartja Dr Szende Pál központi főtktár ur. 4. Új választás.

Záróvizsga. Tapolcán a szabóiparosok részére rendezett szaktanfolyam záróvizsgája, melyet városunkból Jádó Károly férfi szabó, szaktanfő vezetett, folyó hó 4-én délelőtt 10 órakor volt az ipartestület székháza nagytermében, a záróvizsgára kirendelt szakellenőr jelenlétében. A vizsgán megjelent hallgatók a legnagyobb elismeréssel voltak a bő szaktudással vezetett tanfolyam sikeres eredményéért; halájuk jeléül meleg sorokba foglalt köszönő iratot nyújtottak át a tanfolyamot vezető Jádó Károly szaktanfőnek és kérték, hogy még sok hasznos szolgálatot tehesen hazánk szabóiparának és hogy még több ilyen sikeres tanfolyamot vezethessen. Minden egyes tanfolyam hallgatójának bizonyítványa kiosztása után a záróvizsga véget ért.

Pincseszer után. Hosszu István kuféji lakos szülőjében vendégek voltak. Ott volt a gazda sógora, Pável István is. A két sógor alaposan berugva ballagott hazafelé. Egy darabig támogatták egymást, később azonban összeveszték. Hosszu megöklözte a vendégét, majd bicskát rántott s le akarta szurni Pávelt, aki azonban azt tartotta, hogy az okosabb enged és megfutamodott. Hosszu egyideig üldözte, de meg gondolta magát és más hőstét után nézett. Kovács István hegyi lakos házában esett s elkezdte azt ajtót döntögetni. Kovácsné kinézett s annyira megjárdta a dühöngő embertől, hogy kiugrott az ablakon. Beszaladt a faluba segítségért. Hosszu pedig az ablakot feszegette. Végre sikerült azt tokostól kiemelnie. A részeg ember felkapaszkodott az ablakra, de többször visszasett. Kovács István a szobában várta a történéndőket. Nyolc apró gyermeke remegve bujt össze. Azt hitték, hogy el vannak veszve. Hosszu végre féltetével feljutott az ablakra. Ekkor Kovács egy baltával fejbe csapta úgy, hogy kilocsant az agyveleje.

Uj gyalogjáró. A Batthyány utcát átszelő holt Zalán átvezető kőhid tudvalevőleg olyan szűkre van szabva, hogy az azon való közlekedés, tekintettel az utca élénk forgalmára, nehézségbe ütközik. Ennek elejét veendő a város gyalogjárót szándékozik a kőhid mellé építeni. A terv és költségvetés már elkészült és remélhetőleg még a nyáron megkésződik a gyalogjáró.

Lezárt község. Döbréte községben a sertésvesz szörványosan fellépett, minek következtében a község zár alá helyeztetett.

Időjárás. Szeszélyesen változó időjárás uralkodott a héten. Tavasszal kezdődött, majd átcsapott a télbe s a hét végén újra megenyhült. Pénteken hó is esett és bár nem sokáig tartott a havazás, mégis fehér lepedőbe burkolózott a vidék. A vékony hólepett azonban gyorsan elolvastotta az enyhe nap sugar. Vágyakozva lessük a tavaszt, mert immár negyedik hónapja, hogy tél van, hideg, zimankós idő, amelyet csak néhány napra szakított meg a tavaszi lehellet. Ez is elfogyott s újra fagyos, hideg világ vesz körül bennünket.

Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kiméjétek meg álmatlan éjszakától. A fogak minden fájdalom és bélbaj nélkül bujnak elő, fehérek, erősek és egyenesek lesznek.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

A gyermek szereti a

SCOTT-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a

Hazai Ált. Biztosító Társaság főügynökségét Zalaegerszeg és vidéke részére átvettem s a biztosítási szak minden ágában a közönség rendelkezésére állok.

Szíves pártfogást kérve maradok tisztelettel

WEINBERGER JAKAB.

Csikos - és „Henneberg”
Kockás - selyem 1 K 50 f-től
Shantung - feljebb bérmentve és
Armüre - vámentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Hennenberg in Zürich.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

búza	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
rozsa	„	11-70	80—
árpa	„	9-10	09-20
zab	„	8—	08-10
tengeri	„	8—	08-30

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Urodalmi

bognár állást keres

1909 április 1-ére.

Készít ács-munkát, asztalos munkát és üvegezést.

Megkeresést kér

Horváth István

Egyházasközp., Vas megye.

ERDÉLYI JENŐ gépész és electrotechnikus

Telefon sz. 43.

ZALAEGRSZEGEN.

KÉSZIT:

Furott (artézi) és ásott kutakat, rossz vagy kevés vizet tartalmazókat mélyít és átalakít. Szállít és felszerel szivattyukat kézi és géphajásra. Becserél meg nem felelő és régi szivattyukat.

Mindenemü gépjavitást szakszerűen készít és felvilágosítással, költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Uj és használt szivattyukat állandóan raktáron tart.

Szagtalan árnyékszék, fürdő és mosdó berendezéseket, vízvezetékekkel vagy anélkül.

Vízvezetékek és csatornázások létesítését házak, kertek, ipartelepek, stb. részére.

Központi fűtéseket a legtakarékosabb tüzeléssel, kisebb (3—4 szobás) lakások részére is.

Fayence és mosaik lapokkal fal és padlóburkolatokat.

Hibás berendezéseket kezesség mellett átalakít.

Fogak szájpaddal és szájpaddal nélkül, aranyhidak és koronák, jól használható fogorok készítése. Tartós fogtömések, fájdalom nélküli foghuzások.

DR TOMPA A. ZALAEGRSZEG,
Munkácsy-utca 1. (Korona szálló mellett.)

NÉMETH GÁBOR

agyag kályha készítő
Zalaegezség, Csány-u. 25 sz.
Alapítva 1889-ben

az 1896-iki ezredéves kiállításon és a soproni kiállításon kitüntetve.

40—50% fűtő anyag megtakarítást érhet el, aki bizalommal fordul hozzám s nehezen fűlő kályháját általam javíttatja, esetleg szerkezete végett átrakatja, aminek jószágáért készséggel jótállok.

Továbbá felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét művészi tiszta kidolgozású tűzálló (chamotte) agyagból készült eszerép kályha készítményeimre. Nagy választék áll rendelkezésre az egyszerű eszerép kályhától a legdiszesebb kivitelű kandallóig. Számítlan elismerés nagyobb városokból a magas arisztokráciától.

Raktáron tartok épület díszítéseket, takaréktűzhely burkolat eszerepeket, porcellán fayence falburkolat lemezeket és fűdőkád-lemezeket.

M-i-t? — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle“ Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!

Figyelem! Csakis a „JACOBI“ jellel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

KEGYELET
dísztemetkezési vállalat
a vármegye házában átellenében
ZALAEGRSZEGEN.

Raktáron tart:

fa- és ércporsókat, sirkereszteket, sirkoszorúkat, kész halotti ruhákat, művirágokat, s minden a temetkezéshez szükséges cikket nagy választékban.

Elvállal:

egyszerű és dísztemetkezéseket, vidékre hullaszállítás és átszállítást a legjutányosabb árban.

Szükség esetén szíves pártfogást kérnek:

Lendvay László,
Siposs János, Lendvay Pál,
asztalos mesterek.

Szőlőoltvány!

Régi szőlők hiányainak pótlására 2 éves gyökerű száza 200 K
Gyökeres fásoltvány ezre 180 »
» » szépséghibával » 90 »
» » » » » 160 »
Sima » » » » » 90 »
Gyök. riparia portalis vastag » 32 »
» 2 éves » » » 40 »
Sima riparia portalis » 18 »
» » » vékony » 8 »
Gyökeres hazai nemes vessző » 30 »
Sima » » » » » 10 »
40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. — Árjegyzék ingyen. Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muskat Ottonel, Csabagyöngye. Hegyi borok eladása.

Borarak:

Gyöngyösi siller Hl. 32 K
Visontai » » » 36 »
Gyöngyösi fehér asztali » 34 »
» » peesenye » 38 »
Visontai Rizling » 44 »
» Muskotály » 70 »
» vörös bikavér » 70 »

Székely I. József

Gyöngyös, Szent Urbán templom.

Eladó

nagymennyiségű zöldoltvány.

Gyökeres és sima riparia portalis alanyon ojtottak, minden betegségtől mentesek, kifogástalan fajtiszták, amiért szavatolok.

A fajok nevei a következők: Margit, Mézesfehér, Nemeskadarka, Oportó, Nagyburgundi, Tramini, Szilva-szőlő, Püspök-szőlő, Bakator, piros és fehér sasza, piros és fehér kecskeszemű, Pasatuti, Füzmony, Bakszölő, Ezredéves, Kossuth Lajos, Hárslevelű, Lisztesfehér, Mustosfehér, Ezerjő, Sárka muskotály, Zöldszilváni, Olasz rizling, Juhfark, Sárfehér, Leányka, Delawára, Pozsonyi fehér, Muskat Hamburg, Muskat Ottonel, Arramon.

Ugyanezekben a fajokban nemes vesszők is kaphatók.

Két millió fásparósfához való riparia portalis vessző is van.

Eladó 6 milliméter vastagságtól fölfelé ezre 20 korona.

I. oszt. fás párosítás ezre 100 ft.
» gyökeres zöld ojtvány ezre 80 »
Válogatott igen erős hiánypótlásra ezre 100 »
I. o. sima zöldoltvány válogatott, ezre 30 »
A rendes sima zöldoltvány ezre 40 »
I. o. gyökeres riparia portalis ezre 20 »
II. » » » » » 12 »
I. » sima riparia portalis ezre 10 »
II. » » » » » 6 »
Direktermő Öthellő szőlő ezre 5 »

Megrendeléseket őszi és tavaszi szállításra elfogadok.

Megrendelés esetén az árnak 1/3-ad része előlegül elküldendő, a többi pedig utánvétellel történik.

Csepány Mihály

bortermelő és ojtványkészítő Gyöngyös,
Tó-utca, Kálvária part alatt.

Szőlőoltvány és vesszőről

nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű „Delaware“-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: **Szücs Sándor és fia**
szőlőtelepe Bihardiózség.

JÁDY KÁROLY

férfi szabó Zalaegerszeg, Rákóczi-utca 5 szám.

Van szerencsém a mélyentisztelt közönséget és rendelőimet értesíteni, hogy a közelgő tavaszi és nyári saisonra a legújabb divatu és nagy választéku kelmék megérkeztek. Raktáron tartok: kitűnő minőségű fekete és kék, szálas és tricotin szövésű kamarnokat, double felöltő kelméket, a legújabb trencsényi, gacsi és brassói gyártmányu öltöny kelméket, valamint angol és francia gyártmányokat, a melyekből megrendeléseket kegyes pártfogásukkal a legnagyobb szakavatottsággal, a legújabb divatnak megfelelőleg, jutányos árak mellett elfogadok.

Mély tisztelettel

Jády Károly

férfi szabó szakantító.

Az alsólendvai uradalmi Főbérnökség ezennel közhírré teszi, hogy Alsólendva városban évenként megtartani szokott hét országos vásár

helypénzszedési joga

február hó 22-én d. e. 10 órakor bezárólag 1912 november hó 1-ig Alsólendván a főbérlet központi irodájában nyilvános árverés útján albérletbe aatik.

Az árverési föltételeket érdeklődőknek készséggel megküldi az

Uradalmi főbérnökség
főszámvevősége Alsólendván

Hírlapokra,

társadalmi, politikai, heti és havi folyóiratokra, az összes bel- és külföldi lapokra miért legelőnyösebb Neubrunn Ignác könyvkereskedésében előfizetni?

Mert ugyanoly kedvezményben részesednek a t. előfizetők, mint a lapkiadóknál.

Mert pontosan házhoz szállítjuk a lapot.

Mert a havi, vagy heti lapot, akár a Tolnai Világlapját, Vasárnapi Ujságot, Ujdókat — díszesen ingyen bekötjük.

Mert legolcsóbb bevásárlási forrás képeslapokban, levélpapírokban, bármily más cikkben. A n. é. közönségnek szíves pártfogásába ajánlom üzletemet és könyvkötészetemet.

Mély tisztelettel

Neubrunn Ignác

könyv- és papirkereskedő, könyvkötő.

14—16 éves újságkihordó leányok és egy tanulóleány a könyvkötészetembe jó fizetéssel felvéteik.

Szőlőoltvány keresők figyelmébe!

Különféle I. és II. osztályu Rip. Portalis és Rup. Monticola alanyu gyökeres fásoltványokkal valamint II. osztályu vadvesszővel, nemkülönbön többféle szőlőfajokból, közte a felkarolt Muscat Ottonel-ből, sima hazai vesszővel is szolgál és ebbeli szives megkereséseket kér

Gróf Deym János

szőlőgazdasága Lesenczetomaj, Zalamegye.

Szokványyszerűségért és fajtisztaságért szavatolunk.

HIRDETÉSEK

felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

Szőlő-

oltványokat szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta

elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **GASPARI FRIGYES,**
Medgyes, 120. sz. (Nagyküküllőmege.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Wertheim-kassa,

legmodernabb írógép,

fedeles kocsi, lószerszám

jókarban, kedvező feltételek

mellett **eladó**

D. Horváth Győzőnél Zalaegerszegen.

Kész gyermekruha és maradék áruház.

Előrehaladott idény miatt téli kabátok és téli pongyolák, téli és tavaszi készűmökre alkalmas maradékok mélyen leszállított árért adatnak el.

Kész menyasszonyi ruhák kaphatók.

Teljes tisztelettel

Lusker Jánosné.

Hirdetmény.

Dobronak község képviselőtestülete a dobronaki

körorvos lak

felépítését elhatározta és 13.000 korona összeg erejéig engedélyezte.

Ezen munkálat kivételének biztosítása céljából **1909 március 6-ik napjának délután 2 órájára** a körjegyző hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy fentebbi munkálat elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap déli 12 órájáig — 5% bánatpénzzel annyival is inkább igyekezzenek beadni, mert a később érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatok általánny összegben teendők, annak kijelentésével, hogy az ajánlatban kitett összegért a munkának a terv és költségvetés szerinti pontos kivételére vállalkozó magát kötelezi, valamint annak kitüntetésével, hogy a szükséges anyag szállításhoz bármelyik (Alsólendva vagy Muraszombat) vasuti állomáshoz adandó ígás fogatok természetbeni kiszolgáltatása esetén — ennek ellenértékét mily összegben szállítja le az ajánlati összegből.

A terv és költségvetés a körjegyzői irodában bármikor a hivatalos órák alatt betekinthező.

Az építési költség az épület átvétele után egy összegben fog kifizettetni.

A község fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhat.

Oly pályázók, kik iparendélllyel nem bírnak, képesítéssel bíró megbízottat kötelesek megnevezni és képesítését igazolni.

A munkálatnál használandó anyagok csakis hazai termékek lehetnek és az építés befejezte után szakértővel fognak az összes munkálatok felülvizsgálatni.

Dobronakon, 1909 február 1-én.

Varga Ferenc
körjegyző.

Torma Pál
közégbíró.

Tüzifa eladás.

Csömödéri állomáson, fiatal, egészséges bükk és gyertyán hasábfa waggononkint 140 korona, fűrészelt dorongfa 100 korona berakva.

Reisinger és Eisner.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faju

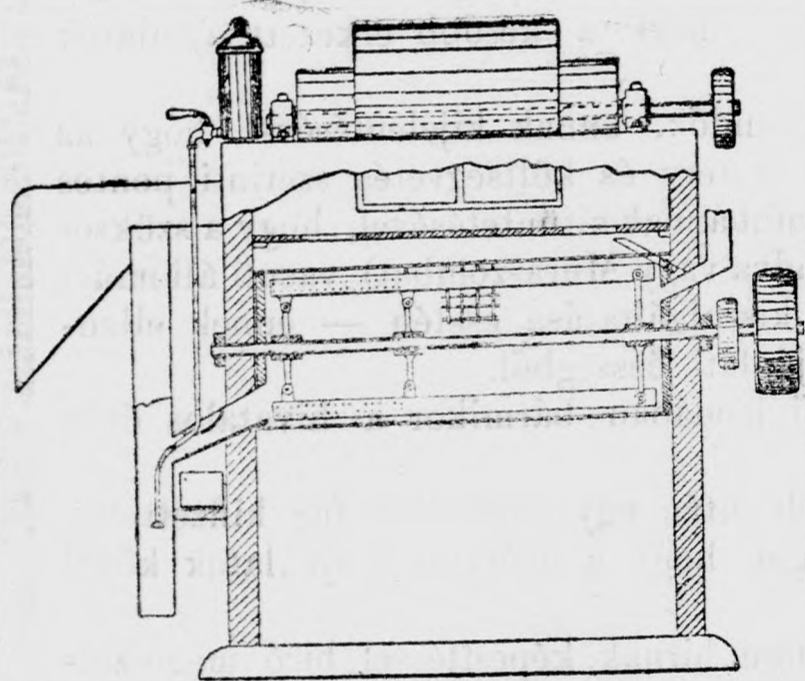
gyökeres fás és zöldoltványok ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősege, Tapolca, (a Balaton mellett.)

Kreisler Miksa okl. gépész, gőzmalomtulajdonos Keszthely.

Ajánlja szabadalmazott, egyesített gabonakoptató, kefélő- és mosógép gabonatisztítóját, mely egy-estí magában mindazon követelményeket, amit egy kifogástalanul működő ilyenmü gabonatisztító géptől várunk.

A tisztító-gép nagy előnye rendkívüli könnyű járása, nagy munkagyőzése, erős, szolid, legmodernebb kivitele, acéltengely és gyűrűs kenésű perselyekkel, száraz lucfenyő és keményfából tetszetős malomdísz.

A tisztító-gép a buza hasadékból kefélés által alaposan eltávolítja a felsőhámrészeket, a buzát szükség szerint permetezi, sőt meg is mossa. Nem smirgli köpenyes és nem töri a szemet még akkor sem, ha a zsúrlóban a buza fogytán van, mert a 9 verőléce acélköpenytől távol lévén, csak a buza hegyét és a földgöngyöt támadja meg s éppen ezért kevés hajtóerő szükséges. A gép működésben megtekinthető a balatonszentgyörgyi gőzmalomban. — A tisztító-gép leírását és egyéb felvilágosítást szívesen megküldöm.

Kreisler Miksa, Keszthely.

Védjegy: „Hergony”

A Liniment. Capicai comp.
a Hergony-Pain-Exceller pótló

egy régióknak bizonyult házaszer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult kőszvényű, csúszás és meghibésítés bedörzölés-
képpen használható.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevételkor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Hergony” védjeggyel és a Richter cég-
jeggyel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Tórek József gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszerész
az „Árany orvosiújság”, Prágában.
Elisabethstrasse 5. u. Mindennapi orvosi segély.

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: **Kasztner Sándor, Kocsuba Emil**, Sümegen: **E. Der-
varics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerésztársaikban.

809/1909 tkvi szám.

Hirdetmény.

Szentpéterföld község telekkönyve az urbéri legelő felosztása következtében az 1869. évi 2579. és 1880. évi 20326. számú szabályrendeletekhez képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886: XXIX. az 1889: XXVIII. és az 1891: XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. tc. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1909. évi május 3-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a felosztott legelőnek telekkönyvi bejegyzése után a téves bevezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekbejegyzőkönnyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okodotolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886: XXIX. tc. 15—18. és az 1889: XXXVIII. tc. 5. 6. 7. és 9-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezéséhez engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik; és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az új bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zalaegerszegen, 1909 évi február 1-én.

Rutich,
kir. törvényszéki bíró.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér!
Gyökeres oltványok ezre 140 korona,
Delaware ezre 100 korona.

Cim:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged, Somogy megye.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Minisztérium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres fás és zöldoltványok ugyanzintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyi vidéki Szőlőtelep kezelősége, Tapolca, (a Balaton mellett.)

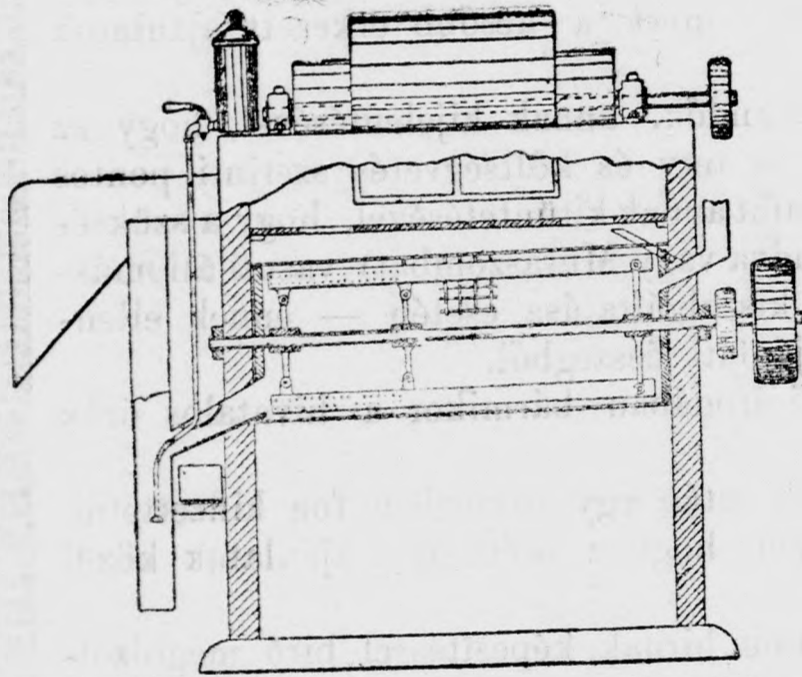
Kreisler Miksa

okl. gépész, gőzmalomtulajdonos

Keszthely.

Ajánlja szabadalmazott, egyesített gabonakoptató, keféltő- és mosógép gabonatisztítóját, mely egyesíti magában mindazon követelményeket, amit egy kifogástalanul működő ilyenmű gabonatisztító géptől várunk.

A tisztító-gép nagy előnye rendkívüli könnyű járása, nagy munkagyőzése, erős, szolid, legmodernebb kivitele, acéltengely és gyűrűs kenésű perselyekkel, száraz lufenyő és keményfából tetszetős malomdísz.

A tisztító-gép a buza hasadékból keféltés által alaposan eltávolítja a felsőhámrészeket, a búzát szükség szerint permetezi, sőt meg is mossa. Nem smirgli köpenyes és nem törli a szemet még akkor sem, ha a zsurlóban a buza fogytán van, mert a 9 verőléce acélköpenytől távol lévén, csak a buza hegyét és a földgöngyöt támadja meg s éppen ezért kevés hajtóerő szükséges. A gép működésében megtekinthető a balatonszentgyörgyi gőzmalomban. — A tisztító-gép leírását és egyéb felvilágosítást szívesen megküldöm.

Kreisler Miksa, Keszthely.

Védjegy: „Morgony”

A Liniment. Capel's comp.
a Morgony-Pain-Exceller góllá

egy régióknak bizonyult házaszer, mely már több mint 26 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult kőszólyánál,
csóznál és meghűtésnél bedörzsolés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Morgony” védjeggyel és a Richter orvosi-
jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegében 40 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és ugyanzintén minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Tórek
lévesi gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszerháza
az „Arany orosiánhoz”, Prágában.
Elisabethstrasse 8. uca. Mindennapi készletben.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedt-
ség és elnyálkásó-
dás ellen gyors és
biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyait nem rontják
és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Kocsuba Emil, Sümegen: E. Der-
varics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerházaikban.

809/1909 tkvi szám.

Hirdetmény.

Szentpéterföld község telekkönyve az urbéri legelő felosztása következtében az 1869. évi 2579. és 1880. évi 20326. számú szabályrendeletekhez képest átalakítatik és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886: XXIX. az 1889: XXVIII. és az 1891: XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. tc. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítatik.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1909. évi május 3-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a felosztott legelőnek telekkönyvi bejegyzése után a téves bevezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okodotolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886: XXIX. tc. 15—18. és az 1889: XXXVIII. tc. 5. 6. 7. és 9-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezéséhez engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik; és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől eslesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyanzintén az új bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől eslesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zalaegerszegen, 1909 évi február 1-én.

Rutich,
kir. törvényszéki bíró.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen
addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér!
Gyökeres oltványok ezre 140 korona,
Delaware ezre 100 korona.

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged, Somogy megye.